«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Коспакаева А.Е.

«27» ақпан 2026 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №3 «Ботақан»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 02-06 наурыз 2026 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 02.03**	**Сейсенбі 03.03**	**Сәрсенбі 04.03**	**Бейсенбі 05.03**	**Жұма 06.03**
Балаларды қабылдау	**Наурыз- Тәуелсіздік және отаншылдық** **Аптаның дәйексөздері:** «Тәуелсіздік - тәтті сөз ғана емес, ұлттық жауапкершілік» *Мартин Хайдеггер* **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** Амандасу рәсімі. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Сөздік минимум:** Сәлеметсіз бе! Қайырлы таң! Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Күй күмбірі»: «**Ана толғауы» https://lmusic.kz/mp3/erasyl-adilbekov-ana-tolgauy/26849				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **(музыка ****)**	**Дидактикалық ойын:** «Қызыл-ақ» **Міндеті:** Сөз ішіндегі дыбысты табу, баланың есту қабілетін жетілдіру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,**	**Саусақ жаттығуы** «Сәлем» **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу, әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру,	**Саусақ жаттығуы** «Мысық» **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу, әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру,	**Саусақ жаттығуы** «Қаз» **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу, әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру,

	(«Менің Қазақстаным») **Сөздік ойын: «Жауабын айт»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен байыту; сөздердің мағынасын түсіну **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**танымдық іс-әрекет)** **Әңгімелесу:** «Аң аулау, мал өсіру» **Міндеті:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамытуды жалғастыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттары туралы білімдерін пысықтау (аң аулау, мал өсіру) **Сөздік минимум:** аңшылық кәсіп (аң, аңшы, орманшы, қорықшы), мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға) **(қазақ тілі***)**	сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға машықтандыру, **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Зерттеу іс-әрекеті:** «Мұз» **Міндеті:** Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға машықтандыру, **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Еңбек іс-әрекеті:** «Кітаптар шеберханасы» **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулуды жалғастыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (Үнемді тұтыну)**	сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға машықтандыру, **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Балақан да алақан» **Міндеті:** Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **(музыка****)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **«Сәлем – сөздің анасы» (Әдептілік)** **Міндеті:** Ата-аналардың баланың үлкендермен және құрдастарымен қарым-қатынасында сыпайылық пен әдептілік дағдыларын тәрбиелеуіне ықпал ету. **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**				
	Әңгіме: «Сәлемдесу – ізеттілік». Балаңызға сәлемдесудің маңыздылығын	**Әңгіме:** «Сыпайы сөздер сиқыры». Күні бойы «рақмет», «өтінемін», «кешіріңіз» сөздерін жиі қолдануды	**Әңгіме:** «Үлкенге жол бер». Көлікте немесе есіктен кіргенде үлкен кісілерге жол берудің әдептілік екенін	**Әңгіме:** «Тыңдай білу – мәдениет». Біреу сөйлеп жатқанда сөзін бөлмеуді, кезек күтуді үйретіңіз.	**Әңгіме:** «Қонақжайлылық әліппесі». Үйге қонақ келгенде немесе өзі қонаққа

	түсіндіріңіз. Кездескен адамның көзіне қарап, күлімсіреп амандасуды үйретіңіз.	ойын түрінде өткізіңіз.	айтыңыз.		барғанда өзін қалай ұстау керектігін талқылаңыздар.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталды, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Бейнелеу іс-әрекеті:** «Менің анам» **Міндеті:** Балалардың суретте қарапайым сюжеттерді: әлеуметтік оқиғаларды, қоршаған өмірдегі оқиғаларды жеткізе білуін жетілдіру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Қос дабыл» **Міндеті:** Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру **(музыка****)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Дидактикалық ойын:** «Арман жинағы» **Міндеті:** мақсат қою және жоспарлау. "Бір" сөзінің мағынасы,	**Әңгімелесу:** «Көктем» **Міндеті:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. **(қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын: «**Музыкалық үйшік» **Міндеті:** Шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. **(музыка****)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Дидактикалық ойын:** «Айырбас ойыны» **Міндеті:** айырбас ұғымын түсіну. "Бір" сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың	**Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Сюжетті-рөлдік ойын:** «Кішкентай дәрігер» **Міндеті:** Балалардың медициналық көмек алу құқығы туралы білімдерін бекіту. **Ойын барысы:** Баланың құлағы ауырып қалды, ата-анасы оны дәрігерге алып келеді. Тәрбиеші: «Егер бала ауырып қалса, оның емделуге, дәрігер көмегін алуға толық құқығы бар», - деп түсіндіреді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Дидактикалық ойын:** «Банкомат» **Міндеті:** Банк қызметі, ПИН-код, картамен	**Дидактикалық ойын:** «До – ре – ми» **Міндеті:** Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру, **(музыка****)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Дидактикалық ойын: «**Теңге алу» (Ұлттық ойын негізінде) **Міндеті:** Теңгелерді ажырата білуге, ептілікке және жылдам есептеуге баулу. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие**	**Дидактикалық ойын:** «Бұл қай кезде болады?» (үстеу) **Міндеті:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. **(қазақ тілі***)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Дидактикалық ойын:** «Айырмашылығын табу» **Міндеті:** Зейінділікті дамыту, ақша белгілерінің элементтерін (түсі, саны, суреті) тану. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, **(танымдық іс-**

	ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіруді жалғастыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Кім көмектеседі?» **Міндеті:** Қауіпсіздік және құқықтық көмек туралы түсінік беру. **Құралдар:** Полиция, дәрігер, тәрбиеші суреттері. **Ойын барысы:** – Қауіп төнсе кімге жүгінеміз? **Қорытынды:** Үлкендер әрқашан көмектеседі.	тобын білдіретінін түсіндіруді жалғастыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Мен не істер едім?» **Міндеті:** Заңға сай мінез-құлық қалыптастыру. **Құралдар:** Ситуациялық суреттер. **Ойын барысы:** Балалар суретке қарап, өз шешімін айтады. **Мысал:** – Егер біреу сені ренжітсе, не істейсің? **Қорытынды:** Дұрыс шешім – қауіпсіздік кепілі.	жұмыс істеу мәдениетін қалыптастыру. 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға машықтандыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Сөздік минимум:** Бір, екі, үш, төрт, бес,алты, жеті, сегіз, тоғыз, он, аз, көп, бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші, алтыншы, жетінші, сегізінші, тоғызыншы, оныншы	**бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Әділдік таразысы» **Міндеті:** Әділ және әділетсіз әрекеттерді салыстыру. **Құралдар:** Таразы суреті, жағдаят карточкалары. **Ойын барысы:** Бір жағдаятты тыңдап, әділ не әділетсіз екенін анықтау. Себебін айту.	**әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Мен заңды білемін» **Міндеті:** Қарапайым ережелерді есте сақтау. **Құралдар:** Белгілер (тыйым салу, рұқсат). **Ойын барысы:** Белгіні көрсетіп, не білдіретінін айту. Күнделікті өмірмен байланыстыру.

Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту **(дене тәрбиесі**)** **Ертеңгілік жаттығу** **№13 кешен** Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Жеңіл жүгіру, оң қырындап шеңбер ішіне қарап жүгіру. **1**.Б.қ.Екі аяқ бірге қол белде бас пен мойынға арналған жаттығулар. 1 дегенде сол жаққа басты айналдыру. 2 дегенде оң жаққа басты айналдыру. 3 дегенде б.қ келу. **2.**Б.қ.аяқ арасы сәл ашық, қол дене бойында иыққа арналған жаттығулар. 1 дегенде екі иықты көтеру 2 дегенде оң иықты көтеру 3 дегенде сол иықты көтеру **3**.Бастапқы қалып аяқ арасы алшақ,иілу 1дегенде оң аяққа иілу 2 дегенде сол аяққа иілу 3дегенде бастапқы қалыпқа келу. **4**.Б.қ.отырып тұру ,аяқ сәл ашық,қол белде 1 дегенде отыру,қолды созу. 2 дегенде тұру қол белде. 3 дегенде б.қ келу. 5.Б.қ.қолдарын алға созу,аяқтары сәл ашық,аяқтарын қолдарына тигізу. 1 дегенде оң аяқтарын сол қолдарына тигізу. 2 дегенде сол аяқтарын оң қолдарына тигізу. Бастапқы қалыпқа келу. **6**.Б.қ. Секіру алмастыру арқылы. 1 дегенде оң аяқта секіру 4рет. 2 дегенде сол аяқта секіру 4рет 3 дегенде қос аяқпен секіру 4рет 4 дегенде бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. Бір, екі, үш бұлшық етте міне күш! Көкке самғар қыранбыз. Елін қорғар ұланбыз.

Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, **(Үнемді тұтыну)** **Гигиеналық шаралар** (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу, көркем сөз қолдану Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Әңгімелесу: «**Туған өлке» **Міндеті:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы білімдерін кеңейту **Сөздік минимум:** қала, ауыл, көше. **(қазақ тілі***)** **Әңгімелесу:** «Үй жануарлары» **Міндеті:** Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, **Сөздік минимум:** үй жануарлары: қозы, қой,	**Шығармашылық іс-әрекет:** «Әже» Мүсіндеу **Міндеті:** Ұлттық киімдегі адам пішінін қарапайым пропорцияларын сақтап мүсіндеуді пысықтау. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Әңгімелесу:** «Жануарлар» **Міндеті:** Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: жануарлар қозғалады (жүреді, жүгіреді, секіреді, ұшады, қозғалады); қоректенеді қоректенеді	**Шығармашылық іс-әрекет:** «Ұлттық ою-өрнектер» **Міндеті:** Ою-өрнектермен қазақтың ұлттық киімдерін, (қамзол) салуға дағдыландыру. Ою-өрнекті өз бетінше ойдан салуға мүмкіндік беру арқылы шеберлігін дағдыландыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Әңгімелесу:** «Өсімдіктер» **Міндеті:** Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: өсімдік жапырақтары,	**Әңгімелесу:** «Киім-кешек» **Міндеті:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамытуды жалғастыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттары туралы білімдерін пысықтау **Сөздік минимум:** Шалбар, көйлек, жейде, кеудеше, жемпір, ішкиім, малақай, тон, қолғап, етік, пима, шәлі **(қазақ тілі***)** **Әңгімелесу:** «Үй құстары» **Міндеті:** Үй құстардың пайдасы туралы білу, оларға қамқорлық жасау **Сөздік минимум:**	**Әңгімелесу:** «Азық-түлік» **Міндеті:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамытуды жалғастыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттары туралы білімдерін пысықтау(азық-түлік) **Сөздік минимум**: жент, құрт, сүзбе, шұбат, қымыз, айран) **(қазақ тілі***)** **Әңгімелесу:** «Құстар» **Міндеті:** жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажырата білу, құстардың пайдасы туралы білу, оларға қамқорлық жасау **Сөздік**

	лақ, ешкі, сиыр, бұзау жылқы, құлын, бота, түйе, мысық, марғау, ит, күшік. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	(өсімдіктердің жапырақтары, сабағы, бұтақтары, қабығы, шырыны, тұқымдарымен, етпен, жәндіктермен); өседі және көбейеді, қоршаған ортаны көз, мұрын, тіл, құлақ, тері көмегімен сезе білуге үйрету. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	сабақтарының қозғалуы, гүлдердің күн шыққанда жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы, тамырдың суды сорып, сабағы арқылы су өткізіп, басқа бөліктерін қоректендіруі туралы түсіндіру. **Сөздік минимум:** шөп, ағаш, шырша, гүл, жапырақ, тамыр, бұтақ, бүршіктер, раушан, қарағай, терек, емен, қайың, өсімдіктер өседі. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	тауық, әтеш, балапан, қаз, үйрек **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**минимум:** аққу, қарлығаш, торғай, қарға, сауысқан, көгершін, шағала, бүркіт, қыран, тотықұс. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуға машықтандыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтауға	**1. Сауат ашу негіздері** Сөз және оның мағынасы **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру**,** сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **2. Математика негіздері** Жиын **Міндеті:** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі,	**1. Математика негіздері** Жиын **Міндеті:** Бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнатуға үйретуді жалғастыру, жиынның бөліктен үлкен екенін, бөліктің жиыннан кіші екенін, жиынның бөліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне қатынасы негізінде	1.**Сауат ашу негіздері** Сөздерді дыбыстық талдау: **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдауға үйретуді жалғастыру: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтауға машықтандыру **2. Математика негіздері** Сан және санау	**1. Тіл дамыту** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті **Міндеті:** Артикуляциялық жаттығулар жасауға машықтандыру. Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеуге машықтандыру **2. Қоршаған**

	машықтандыру (басы, ортасы, соңы). **2. Көркем әдебиет** Кітап мәдениетіне және театрға қызығушылығын қалыптастыру **Міндеті:** Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамытуды жалғастыру **3.Қоршаған әлеммен таныстыру** Бала, оның отбасы, үйі **Міндеті:** Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшаға баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен еңбек етуі, болашақта табысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашақта мектепте оқуға ынтасын арттыруға жалғастыру, жаңаны тануға, өз өміріне қажетті дағдыларды игеруге ықпал етуге жалғастыру. **4. Дене тәрбиесі** «Футбол ойыны»	өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құруға үйретуді жалғастыру, жиындарды бөліктерге бөлуге және оларды қайта біріктіруге үйретуді жалғастыру,түсіндіру. **3. Қазақ тілі** Тілдік дамытушы орта **Міндеті:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамытуды жалғастыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен егіншілікке қажетті құрал жабдықтарымен таныстыруды жалғастыру **Сөздік минимум:** дән, тұқым, суару, отау, ору, диірмен, орақ, кетпен, шалғы, айыр, күрек, тырма, соқа. **4. Музыка** «Анаға тағзым» **Міндеті:** Аналар мерекесіне арналған әндерді нақышына келтіріп айту ән орындау кезіндегі сахналық мәдениетті қалыптастыру.	салыстыруды машықтандыру **2. Сауат ашу негіздері** Сөз және оның мағынасы **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдауға үйретуді жалғастыру: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтауға машықтандыру, **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** «Ата-баба дәстүрі – асыл қазынам» **Міндеті:** **Жапсыру** Қатпарланып бүктелген қағаздан бірнеше бірдей пішінді тез және ұқыпты қиюды пысықтау. **Сурет салу** Мерекелерді суретте бейнелеуге үйрету. Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды тігінен және көлденең ұстап, жіңішке және жуан сызықтарды салуды дағдыландыру **Мүсіндеу** Ұлттық киімдегі адам пішінін (әже, батыр)	**Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды салыстыруға машықтандыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығаруға машықтандыру. **3. Қазақ тілі** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға машықтандыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтауға машықтандыру (басы, ортасы, соңы). **4. Музыка** «Анаға тағзым» **Міндеті:** Ана туралы әндердің мазмұнын	**әлеммен таныстыру** Заттық әлем, Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын машықтандыру. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттауға үйретуді жалғастыру. **3.Көркем әдебиет** «Алтын сақа» ертегісі **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалауға машықтандыру

	Міндеті: Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жасайды: бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынан жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (5-6 рет); гимнастикалық қабырғада қолдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеруге дағдыландыру. (5-6 рет). Спорттық ойындар. Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебуге дағдыландыру. . Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу. Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне		қарапайым пропорцияларын сақтап мүсіндеуді пысықтау. **Құрастыру** Құрылыс материалдарынан қазақ үйдің (киіз үйдің) қаңқасын құрастыруды ауызша сипаттау және сызба арқылы үйрету. Дайын құрылыспен ұжымдық ойындар ұйымдастыруға және шығармашылық ойлауды дамытуға мүмкіндік беру. **4. Дене тәрбиесі** «Білекті балалар» **Міндеті:** Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар. 3-5 метр қашықтықта екі қолын жерге қойып, жүру (бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды). Спорттық ойындар. Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебуге айналуға дағдыландыру. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға	түсініп орындау; сахналық мәдениетті меңгеруді жалғастыру	**4. Дене тәрбиесі** «Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу» **Міндеті:** заттардан аттап Міндеті: әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту; қолдарынан ұстап, жұптарымен айналу. Спорттық ойындар: Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебуге дағдыландыру. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар,

	аудару.		тебуге дағдыландыру.		ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейтуді жалғастыру.
2-ші таңғы ас	Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту.				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары).**				
Серуен	**Ауа райына бақылау жасау (карта №1)** **Міндеті:** Көктемгі ауа райы өте құбылмалы,бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып,күн сәулесін мол шашады.Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады **Көркем сөз** **Жұмбақ** Күн ұзарып Қар еріп, Су сайларға толады Айтыңдаршы бөбектерім Бұл қай кезде болады?(көктемде) **Мақал-мәтел** Таудан су ақса, көктем	**Күнге бақылау жасау (карта №2)** **Міндеті:** Күннің маңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. **Мақал:** Туған жердің күні де ыстық, Туған жердің түні де ыстық **Жұмбақ:** Жұрттың бәрі оны сүйеді Бірақ қарай алмайды (күн) **Болжам** Егер күн көзі қызта тұманға батса- боранға, **Тақпақ** Ал күн астынан қабатталған бұлт	**Желге бақылау жасау (карта №3)** **Міндеті:** Көктемгі жел құбылмалы. Егер солтүстіктен соқса өткір және суық болады. Мұндай желді көктемгі дауыл әкеледі, ағаштарды сықырлатып шайқалтады, терезеге қар соқтырады. **Көркем сөз** Келсе де әні құлаққа, Көшерімді жел білсін Өзін ешкім көрмейді Қонарымды сай білсін Жусан, қамыс, құраққа Тіптен маза бермейді. **Болжам** Наурыз айының жылы желі- жаздың жылы, жаңбырлы болуына әкеледі. Тақпақ	**Аспанға бақылау жасау (карта №4)** **Міндеті:** Балалардың көктемгі аспанға назар аударуларын талап ету. Аспанның қыста қандай болатынын, қазіргі кезі қандай екенін нақтылау. **Көркем сөз** **Жұмбақ** Бір түкті кілем Бір түксіз кілем (аспан мен жер) **Болжам** Егер көктемде ауа райының қалыптылығында таңертең дөңгеленген қабатты бұлттар көрінсе, ал кешке жоғалып кетсе- онда ауа райы жақсы,	**Шоғырланған бұлтқа бақылау жасау (карта №5)** **Міндеті:** Наурыз айының екінші жартысында алғашқы шоғырланған бұлттар пайда бола бастайды. Ауа райының жылуына байланысты олардың пайда болатынын түсіндіру. **Жұмбақ** Бір халық аспанда ұшқан аяғы жоқ Ұстаған қолдарында таяғы жоқ Күніне талай жерге кетер кезіп Нәрсенің бұл секілді саяғы жоқ (бұлт) **Тақпақ**

	келеді. Болжам Жерден әлі қар кеткен жоқ,ал жанға көктем секілді. **Тақпақ** Ой,балалар, балалар! Жылы- жылы жел соқты Жылғалардан су ақты Қаңқыл-қаңқыл қаз кепті **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен лақтар» Белгі бойынша ұзындыққа секіруді жалғастыру (лақтар алаңда жүгіреді);жүргізуші қасқырдың көзіне түспей, алаңда жүреді.Ойын шартын бұзбау,ұсталғандары шетке шығады. Шапшаңдық пен бейімділікті дамыту. Еңбек іс-әрекеті: Топырақты тұқым салуға дайындау. Еңбектенуге деген қабілетін дамыту,бастаған ісін аяқтау,үлкендерге көмектесу. **Дидактикалық ойындар.Тәжірибе мен сараптама** «Ауа райын сипатта!»	көріңсе- ауа райының бұзылуына. Күлімде, күн күлімде Жер жасарып көгерсін Кешегіндей бүгін де, Қанат қақсын көгершін **Қимылды ойын:** «Күн мен бұлт» Шеңбер бойында жұппен тұруды жалғастыру, ойын ережесін сақтау. «Күн» деген сөзді естігенде қыдырып жүреді, ойнайды, «түн» сөзінде тығылады. **Еңбек әрекеті:** Гүл тұқымын топыраққа егу. Балаларға жұмыстың қарапайым,оңай түрін машықтандыру. Құрал-саймандарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама** Тапсырма 1. Ауладан күнге қызған затты табу. Оның неден жасалғанын айту. Қорытынды. Алдымен темір заттар қызады. Тапсырма 2. Қай зат тез ысиды? Қорытынды. Ақшылға қарағанда қара заттар	Желдет, желдет! Жеті қара дауылдат! Өрісін құлат,баласын жылат Тайтерісін қалтырат Науа- астауын жалтыр **Қимылды ойын:** «Қақпақ пен таяқ». Еңбек іс-әрекеті **Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама** «Жақсы, жаман» Табиғатта болып жатқан құбылыстардың жақсы және қарама-қайшы тұстарын көре білуге машықтандыру. Өлі табиғат пен тірі табиғаттың бір-бірімен байланысын;ойлау қабілетін,сөздік қорын дамыту.(Балаларға желдің әсерінен болған жағымды-жағымсыз жағдайды айта білуді ұсыну). **Тапсырма. «Бұлттардың қозғалысына байланысты жел күшін анықтау».)** **Өзіндік іс-әрекет** Көңілді тыныш сәтті қолдауды қарастырып, өзіндік жұмысты мадақтау **(зерттеу іс-әрекеті,**	тұрақты болады. **Тақпақ** Қ.Аманжолов «Көктем» Сансыз көкек сұңқылдап Көктем келді ертерек Нәзік үнмен сыңқылдап Бұйра бұлақ еркелеп **Қимылды ойын:** «Қазым,қазым қаңқылда!» Ойын шартына сай түрлі қимылдар жасауға машықтандыру. Балалардың ойында қырағылық, шапшаңдық таныта білдіруіне назар аудару. **Еңбек іс-әрекеті** Тұқымды қарашірікке отырғызу. Топырақты жәшіктерге өз беттерімен салуды машықтандыру, оған тұқым себу. Құралдарға деген ұқыптылықты тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама** «Көктемге арнап бояу табайық» Балалардың жыл мезгілі туралы білімін тиянақтау-көктем табиғаттағы өзгеріс.	Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара бұлт төнді Тарылтып жердің тынысын Тапа-тал түс болды ымырт **Қимылды ойын:** «Кілттер» Кеңістікті бағдарлап жылдам әрекет жасауға машықтандыру. Бастаушы шеңбер бойымен жүріп, кілт кімде деп сұрайды. Балалар жауап беріп орындарын ауыстырады. Бастаушы бос шеңберді жылдам алып қою керек. Шеңберсіз бос қалған бала бастаушы орнына болады. Балалардың ойынға деген қызығушылығын арттыру. **Еңбек іс-әрекеті** Ауладағы қарды тазалау. Күрекпен жұмыс істей білу, қарды үю. Оны анықталған орынға апару. Еңбекті ынтамен жасауларын

	(жылы,ашық,суық,құрғақ,желді,жаңбырлы,тұманды) **Жеке жұмыс**: заттарды кеңістікте орналастыруға машықтандыру (жоғарыда, төменде) **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауын қадағалау, олардың іс-әрекеті мен қылықтарын білдіру,өз ойын іске асыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	тез ысиды. Тапсырма 3. Ағаштың көлеңке жағымен күн түсетін тұсын ұстап көру. **Қорытынды.** Күн түскен жақ жылы, ал көлеңке жағы суық. **Жеке жұмыс**: заттарды кеңістікте орналастыруға машықтандыру (жоғарыда, төменде) **Өзіндік іс-әрекет** Әр балаға өзін қызықтыратын іспен айналысуға жағдай туғызу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	**танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	Өсімдіктер мен жануарлардың көктемде бояуы қанық болатынын түсіндіру. Байланыстыра сөйлеуді дамыту. **Жеке жұмыс:** заттарды кеңістікте орналастыруға машықтандыру (сол жақта, оң жақта) **Өзіндік іс-әрекет** Дәлізде ойынға,оқу іс-әрекетіне қолайлы жағдай туғызу. Ауа райының жағымды тәртіп дағдыларын қалыптастыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	қалыптастыру. **Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама** «Бұлт неге ұқсайды?» Түрлі заттар мен жануарлардың келбетін таба білуге машықтандыру. Қиялын, шығармашылық қабылдауын дамыту. **Жеке жұмыс:** қозғалыс бағыттарын пысықтау: жоғарыдан төменге, алға, артқа. **Өзіндік іс-әрекет** Балалардың бірлескен мықты нәтижелі еңбегіне баға беріп,құптау. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді машықтандыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(қарым-қатынас іс-әрекеті, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені,				

	Елемейміз, білмейміз. **Сөздік минимум:** дәмді, ащы, тұз, тәтті, қант, ет, балық, тамағыңды іш, ас болсын!
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды машықтандыру. Өз төсек орнын тауып жатуды машықтандыру. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін оқып беру. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)** **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 13** **Керуеттегі жаттығулар** **Ояну жаттығуы** Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау) - «Күн оянады» - арқада жатып. Шынтаққа көтерілу, басты оңға –солға бұру. - «Күн оянады» - арқада жатып. Тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұралу. - «Күншуақты жаттығу» - арқада жатып. Алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. - «Күн көтеріледі» - іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. - «Мен – үлкен күнмін» - төсек жанында тұрып. Қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **Керует жанындағы жаттығулар** «Күннің оянуы» «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. Ақырын тұрады. Биік, биік, биікке - Балалар тұрып, қолдарын жоғары қарай көтереді. Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. Төмен, төмен, төменге - балалар тізе бүгіп отырады, басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. Керемет, керемет - Балалар тұрып алақан соғады. Күлімдейді күн. Қол белде, оңға-солға бұрылу. **Шынықтыру шарасы.** Табанды шынықтыру массажы Таяқтарды жылжытып, Массаж жасау білеміз. Он аяққа 1-2-3,

	Сол аяққа 1-2-3. Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. **Демалуды қалыпқа келтіру** Тыныс алу жаттығу. Қолға шарды аламыз, Қатты, қатты үрлейміз. Уф-ф-ф, Уф-ф-ф,. Қатты үрленген шарым Жарылып қалды, пах.				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Асты тауысып жеуге үйретуді жалғастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Әңгімелесу:** «Дүкен» **Міндеті:** Негізгі ойды дұрыс жеткізуге машықтандыру, монологты байланыстырып құра білуге, әңгімені бірізді айтуға, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыруға машықтандыру **Сөздік минимум:** Нан шәй, май, ірімшік, сүт, қаймақ, айран, жұмыртқа, су, сусын, тоқаш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:**	**Сюжеттік - рөлдік ойын:** «Отбасы» **Міндеті:** Балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп, келісіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** **«Соқыр теке»** **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)**	**Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Жүзік жасырмақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру , ұлттық ойыға қызығушылықтарын арттыру **(дене тәрбиесі**)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Әнді орында» **Міндеті:** Әнді музыкалық талғаммен орындауға	**Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Аударыспақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Шығармашылық іс-әрекет:** «Анама ашық хат» **жапсыру** **Міндеті:** Әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді	**Шығармашылық іс-әрекет:** «Құстар» жапсыру **Міндеті:** Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі күрделі бейнелерді (құстар) қиып алу шеберлігін жетілдіру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Ақ сүйек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(«Адал азамат»**

	«Айгөлек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	**(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	жаттықтыру. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру **(музыка****)** **Әңгімелесу:** «Өзім туралы» **Міндеті:** Өзінің болашағына, біліміне, денсаулығына, қызметіне, жетістіктеріне сенімді болуға, қоғамға пайдасын тигізуге машықтандыру. Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қиюға машықтандыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **(дене тәрбиесі**)**
Балалармен жеке жұмыс	**Танымдық және зияткерлік дағдылар:** **Дидактикалық ойын:** «Жыл мезгілдері» **Міндеті:** жыл мезгілдерін, айларды ретімен атауға машықтандыру	**Танымдық және зияткерлік дағдылар:** **Дидактикалық ойын:** «Жолды тап» **Міндеті:** қағаз бетінде бағдарлай білуге үйрету **танымдық іс-әрекет,**	**Танымдық және зияткерлік дағдылар:** **Дидактикалық ойын:** «Заттарды салыстыр» **Міндеті:** әртүрлі белгілері бойынша	**Танымдық және зияткерлік дағдылар:** **Дидактикалық ойын:** «Қанша?», «нешінші?» **Міндеті:** Қанша?», «нешінші?» сұрақтарын ажыратуға, оларға дұрыс жауап беруге	**Танымдық және зияткерлік дағдылар:** **Дидактикалық ойын:** «Апта күндері» **Міндеті:** апта күндерін атауға машықтандыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті))**

	(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) *М. Кәусар*	**зерттеу іс-әрекеті)** *А. Арлан*	заттарды салыстыруға машықтандыру (түсі, пішіні, өлшемі) **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті))** *Ж. Жанайым, К. Дінмұхамед*	машықтандыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Б. Аиша*	*Н. Нурсана*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге машықтандыру. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды машықтандыру. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Сөздік минимум:** шалбар, көйлек, жейде, кеудеше, жемпір, ішкиім, малақай, тон, қолғап, етік, пима, шәлі.				
Серуен	**Ауа райына бақылау жасау (карта №1)** **Міндеті:** Көктемгі ауа райы өте құбылмалы,бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып,күн сәулесін мол шашады.Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады **(экологиялық мәдениет)**	**Күнге бақылау жасау (карта №2)** **Міндеті:** Күннің маңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. **(экологиялық мәдениет)**	**Желге бақылау жасау (карта №3)** **Міндеті:** Көктемгі жел құбылмалы. Егер солтүстіктен соқса өткір және суық болады. Мұндай желді көктемгі дауыл әкеледі, ағаштарды сықырлатып шайқалтады, терезеге қар соқтырады. **(экологиялық мәдениет)**	**Аспанға бақылау жасау (карта №4)** **Міндеті:** Балалардың көктемгі аспанға назар аударуларын талап ету. Аспанның қыста қандай болатынын, қазіргі кезі қандай екенін нақтылау. **(экологиялық мәдениет)**	**Шоғырланған бұлтқа бақылау жасау (карта №5)** **Міндеті:** Наурыз айының екінші жартысында алғашқы шоғырланған бұлттар пайда бола бастайды. Ауа райының жылуына байланысты олардың пайда болатынын түсіндіру. **(экологиялық мәдениет)**
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі.				

	Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік! **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық!» **Өленді жаттау:** «Көктем аруы» **Міндеті:** Өленді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айтуға машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Көліктер» **Міндеті:** Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіндіруді жалғастыру; қауіпсіздікті сақтауға үйрету **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:**	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық!» **Сөздік ойын:** «Ақ сандық, көк сандық» **Міндеті:** ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту, шешендікке, сөз өнеріне баулу **Шарты:** Балалар шеңберге тұрады. Ортада бір «сандық» (қорапша) тұрады. Ішінде аналарға арналған теңеу сөздер жазылған қағаздар немесе заттар болады. Балалар кезекпен алып, анасына арналған жақсы сөз айтады (Мысалы: менің анам — айдай сұлу, күндей ыстық, гүлдей құлпырған). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Ұялы телефон, смартфон» **Міндеті:** Ұялы телефон, смартфон, қолданылуын білу, оларды қолдануда	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық!» **Әңгімелесу**: "Көктем шуағы" Балалармен сұрақ-жауап түріндегі шағын сұхбат. **Міндеті:** Көктемнің басты белгілерін атап, сөздік қорды байыту, ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Шешендікке, сөз өнеріне баулу **Түйін:** Көктем — тіршіліктің оянуы. Халқымыз бұл мезгілді «Жыл басы» деп ерекше қадірлеген. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Жол белгілері» **Міндеті:** Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтауға машықтандыру. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат,	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық!» **Дидактикалық ойын:** "Құстарды қарсы алайық" **Міндеті:** Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға машықтандыру. арналған. **Ойын шарты:** Тәрбиеші құстардың суретін көрсетеді немесе сипаттайды (мәселен: «Бұл құс адамның досы, үйдің шатырына ұя салады, ол не?» — Қарлығаш). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Жаяу жүргіншілер» **Міндеті:** Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық!» **Ертегіні оқу «**Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Аулада» **Міндеті:** Үй-жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлауларын машықтандыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие**

	Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!	қауіпсіздікті сақтауға үйрету **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!	гироскутер, сигвейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өтуге машықтандыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	сақтауға үйрету **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!	**бағдарламасы)** **Еркін ойын Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!
Балалардың үйге қайтуы	«Бала тәрбиесіндегі отбасының ролі және балабақша мен отбасы арасындағы қарым-қатынасты жетілдіру»	Ата- аналарды топ өміріне қатыстыру	Ата-аналарға кеңес: таза ауаның пайдасы жайлы	Ата-аналарға кеңес: шынықтыру маңыздылығы туралы	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Коспакаева А.Е.

«06» наурыз 2026 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №3 «Ботақан»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 10-13 наурыз 2026 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі 10.03**	**Сәрсенбі 11.03**	**Бейсенбі 12.03**	**Жұма 13.03**
Балаларды қабылдау	**Наурыз- Тәуелсіздік және отаншылдық** **Аптаның дәйексөздері:** «Отаншылдық – ұлы қасиет» **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту; Көктем мезгілі туралы білімдерін толықтыру **(қазақ тілі***)** **Сөздік минимум:** Ай атаулары: наурыз, сәуір, мамыр. **«Күй күмбірі»:** «Көңіл толқыны» **https://lmusic.kz/mp3/asylbek-ensepov-konil-tolkyny-s-turysbek/37751**				
		Театрландырылған ойын: «Мақтақыз бен мысық» **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға	**Әңгімелесу:** «Отбасылық мереке» **Міндеті:** отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. **(қазақ тілі***)** **Тәжірибе:** «Көрінбейтін сия»	**Әңгімелесу:** «Көктемгі табиғат» **Міндеті:** Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге машықтандыру, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына	**Дидактикалық ойын:** «Заттарды сипатта» **Міндеті:** Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет

		ынталандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Шығармашылық іс-әрекет:** «Түлкі» жапсыру **Міндеті:** Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі күрделі бейнелерді (жануарлар) қиып алу шеберлігін жетілдіру. Қатпарланып бүктелген қағаздан бірнеше бірдей пішінді тез және ұқыпты қиюды пысықтау. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу әрекеті)**	**Міндеті:** Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	қолдау көрсету, ынталандыруға жалғастыру. **(қазақ тілі***)** **Шығармашылық іс-әрекет:** «Гараж» құрастыру **Міндеті:** Дайын құрылыспен ұжымдық ойындар ұйымдастыруға және шығармашылық ойлауды дамытуға мүмкіндік беру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу әрекеті)**	бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. **(қазақ тілі***)** **Тәжірибе:** «Шұқығыштардың ауытқуы» **Міндеті:** Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **«Мейірімділік – асыл қасиет» (Жанашырлық)** **Міндеті:** Ата-аналардың баланың жүрегінде қамқорлық, жанашырлық, аяушылық және көмек көрсетуге деген ұмтылысты тәрбиелеуіне ықпал ету **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**				
	.	**Әңгіме: «**Кішіге ізет». Өзінен кіші бауырларына немесе достарына ойыншық бөлісуді, көмектесуді көрсетіңіз.	**Әңгіме:** «Табиғат – ана». Ағаштарды сындырмау, гүлдерді жұлмау – бұл да адамгершілік екенін түсіндіріңіз.	**Әңгіме:** «Жануарларға қамқорлық». Құстарға жем шашу немесе үй жануарларын тамақтандыру арқылы мейірімділігін арттырыңыз.	**Әңгіме:** «Жақсылық жасап жарысайық». Күн соңында балаңыздан: «Бүгін кімге қандай көмегің тиді?» деп сұрап, мақтап қойыңыз.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық,		**Дидактикалық ойын:** «Теңіз» **Міндеті:** Әнді	**Дидактикалық ойын:** «Музыкалық үйшік» **Міндеті:** Балалар	**Дидактикалық ойын:** «Үнінен таны» **Міндеті:** Балалар	**Дидактикалық ойын: «**Музыкалық сағат» **Міндеті:** Әнді

коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталды, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)		музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру **(музыка****)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Дидактикалық ойын:** «Дүкенге саяхат» (Қажеттілік пен қалауды ажырату**)** **Міндеті:** Балаларға «керек» (бірінші кезектегі қажеттілік) және «қалаймын» (ойыншықтар, тәттілер) ұғымдарын түсіндіру. "Бір" сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіруді жалғастыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға машықтандыру **(музыка****)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Дидактикалық ойын:** «Бұл не? Қажеттілік пе, әлде қалау ма?» **Міндеті:** Балаларды ең маңызды заттарды (тамақ, киім, үй) ермек үшін алынатын заттардан (ойыншық, тәттілер) ажырата білуге баулу. "Бір" сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіруді жалғастыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға машықтандыру **(музыка****)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Логикалық ойын:** «Ақша қайдан келеді?» **Міндеті:** Балаларға ақшаның еңбек арқылы келетінін, оның аспаннан түспейтінін түсіндіру. 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға машықтандыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Дидактикалық ойын:** «Құқықтық бағдаршам» **Міндеті:** Жақсы және жаман әрекеттерді тану.	музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру **(музыка****)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Дидактикалық ойын:** «Тауар ма, әлде қызмет пе?» **Міндеті:** Зат сатып алу (тауар) мен біреудің көмегін пайдалану (қызмет) арасындағы айырмашылықты машықтандыру. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы) Дидактикалық ойын:** «Менің міндеттерім» **Міндеті:** Баланың міндеттерін түсіндіру. **Құралдар:** Үй,

		Дидактикалық ойын: «Менің құқығым – менің таңдауым» **Міндеті:** Баланың негізгі құқықтарын таныту. **Құралдар:** Суретті карточкалар (ойын, демалыс, оқу, отбасы). **Ойын барысы:** Тәрбиеші суретті көрсетеді, бала: – «Менің құқығым — ойнау» – «Менің құқығым — білім алу» деп айтады. **Қорытынды:** Әр баланың өз құқығы бар	**Дидактикалық ойын:** «Дұрыс па, бұрыс па?» **Міндеті:** Құқық пен міндетті ажырата білу. **Құралдар:** Жасыл (дұрыс), қызыл (бұрыс) дөңгелектер. **Ойын барысы:** Тәрбиеші жағдайды айтады: – Досыңның ойыншығын сұрамай алу – Үлкенге көмектесу Балалар тиісті түсті көтереді. **Қорытынды:** Әр әрекеттің ережесі бар.	**Құралдар:** Бағдаршам (жасыл, сары, қызыл). **Ойын барысы:** – Жасыл: рұқсат етіледі – Сары: ойланып көр – Қызыл: болмайды **Қорытынды:** Әр ережені сақтау маңызды.	балабақша бейнеленген суреттер. **Ойын барысы:** Балалар өз міндеттерін атап шығады. **Қорытынды:** Құқықпен бірге міндет те болады.
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту **Ертеңгілік жаттығу** **№13 кешен** Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Жеңіл жүгіру, оң қырындап шеңбер ішіне қарап жүгіру. **1**.Б.қ.Екі аяқ бірге қол белде бас пен мойынға арналған жаттығулар. 1 дегенде сол жаққа басты айналдыру. 2 дегенде оң жаққа басты айналдыру. 3 дегенде б.қ келу. **2.**Б.қ.аяқ арасы сәл ашық, қол дене бойында иыққа арналған жаттығулар. 1 дегенде екі иықты көтеру 2 дегенде оң иықты көтеру 3 дегенде сол иықты көтеру **3**.Бастапқы қалып аяқ арасы алшақ,иілу 1дегенде оң аяққа иілу 2 дегенде сол аяққа иілу			

	3дегенде бастапқы қалыпқа келу. **4**.Б.қ.отырып тұру ,аяқ сәл ашық,қол белде 1 дегенде отыру,қолды созу. 2 дегенде тұру қол белде. 3 дегенде б.қ келу. 5.Б.қ.қолдарын алға созу,аяқтары сәл ашық,аяқтарын қолдарына тигізу. 1 дегенде оң аяқтарын сол қолдарына тигізу. 2 дегенде сол аяқтарын оң қолдарына тигізу. Бастапқы қалыпқа келу. **6**.Б.қ. Секіру алмастыру арқылы. 1 дегенде оң аяқта секіру 4рет. 2 дегенде сол аяқта секіру 4рет 3 дегенде қос аяқпен секіру 4рет 4 дегенде бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. Бір, екі, үш бұлшық етте міне күш! Көкке самғар қыранбыз. Елін қорғар ұланбыз.				
Таңғы ас	Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға машықтандыру. **(Үнемді тұтыну)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды машықтандыру. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Әумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Әумин (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)		**Дидактикалық ойын:** «Біздің көмекшілеріміз» **Міндеті:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге машықтандыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Бейнелеу іс-әрекеті:** «Аналар мерекесі» **Міндеті:** Балалардың суретте қарапайым сюжеттерді: әлеуметтік оқиғаларды, қоршаған өмірдегі оқиғаларды жеткізе білуін жетілдіру Мерекелерді,	**Бейнелеу іс-әрекеті:** «Наурыз» әні **Міндеті:** Әндердің желісін жеткізе білуін жетілдіру негізінде дағдыландыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу әрекеті)**	**Шығармашыдық іс-әрекеті:** **«**Мақтақызбен мысық» ертегісі бойынша мүсіндеу **Міндеті:** Мүсіндеудің екі әдісін (құрылымдық және мүсіндік) аралас қолдану дағдыларын

		(қазақ тілі*)** **Дидактикалық ойын:** «Әртүрлі сөздерді жинақта» **Міндеті:** Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру; сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	адамдардың еңбегін суретте бейнелеуге үйрету. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу әрекеті)** **Сөздік ойын:** **«Жауабын айт»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен байыту; сөздердің мағынасын түсіну **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Дидактикалық ойын:** «Телеграф» **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, сөздерді буынға бөлуге машықтандыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	жетілдіру. Әсемдікке баулу, дайын жұмыстарды ұқыпты сақтау және қауіпсіздікті пысықтау, **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Қызыл-ақ» **Міндеті:** Сөз ішіндегі дыбысты табу, баланың есту қабілетін жетілдіру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ		**1. Сауат ашу негіздері** Буын туралы ұғымдар **Міндеті:** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтауға машықтандыру. Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) машықтандыру. **2. Математика негіздері** Сан және санау	**1. Математика негіздері** Шама **Міндеті:** Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтауға машықтандыру, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыруға машықтандыру **2. Сауат ашу негіздері** Буын	1.**Сауат ашу негіздері** Сөйлем туралы бастапқы түсініктер **Міндеті:** Сөйлем сөздерден тұратынын түсіндіруді жалғастыру **2. Математика негіздері** Шама **Міндеті:** Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін	**1. Тіл дамыту** Сөздік қор **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байытуды жалғастыру. **2. Қоршаған әлеммен**

		Міндеті: Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтауға машықтандыру, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылауға машықтандыру **3. Қазақ тілі** Сөздік қор **Міндеті:** Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (ши, бау, басқұр, арқан, жіп), **4. Музыка** «Наурыз-жыл басы,береке бастауы» **Міндеті:** Ұлттық мерекенің шығу тарихы білімдерін тереңдету.	**Міндеті:** Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) машықтандыру. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** «Наурыз думан: ертегілер еліндегі ұлттық той» **Міндеті:** **Жапсыру** Матадан жапсыру әдісін қолдану мата бөліктерін қию, оларды қағаз бетіне желімдеу ерекшеліктерін үйрету. Мата, қағаз, табиғи материалдарды араластырып, «Наурыз тойы» тақырыбында ұлттық бұйымдар көрмесін жапсыруға дағдыландыру. **Сурет салу** Ертегілердің желісін жеткізе білуін жетілдіру негізінде дағдыландыру. Бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды парақ бетінде дұрыс бейнелеуді дағдыландыру. **Мүсіндеу** "Наурыз тойы"	математикалық терминдерді қолдануға үйретуді жалғастыру. Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыруға машықтандыру. **3. Қазақ тілі** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге машықтандыру. Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді машықтандыру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **4. Музыка** «Ұлыстың ұлы күні-Әз Наурыз» **Міндеті: Ұ**лттық тағамдар туралы түсінік беру, қонақжайлылыққа баулуды жалғастыру.	**таныстыру** Еңбекке баулу **Міндеті:** Әртүрлі мамандықтар, балабақша қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін пысықтау, еңбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын, түсінуге және бағалауға машықтандыру. Ата-ана еңбегін түсіндіру, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау. Еңбек ардагерлерін, қарттарды құрметтеу, үлкенді сыйлау, олардың еңбегін бағалауға үйретуді жалғастыру **3.Көркем әдебиет** Ы.Алтынсарин «Таза бұлақ» **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіруге машықтандыру. Әдеби

			тақырыбында біртекті және әртекті заттардан күрделі сюжеттер құруды үйрету. **Құрастыру** Көлемді қағаз цилиндрлер мен конустардан қазақ халқының салтанатты бас киімі — сәукелені құрастыруға баулу. Сәукелені моншақтармен, жіптермен және күрделі ою-өрнектермен безендіру, пішіндердің түрлі қалыптарын бере білу. **4. Дене тәрбиесі** «Жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықта жүгіру» **Міндеті:** жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықта жүгіру; белгіленген жерге дейін жылдамдыққа (ұзындығы 20 метр) жүгіруге дағдыландыру, Спорттық ойындар. Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты		кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айтуға машықтандыру, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіндіруді жалғастыру, **4. Дене тәрбиесі** «Допты қақпаға тебу» **Міндеті:** бір орында тұрып биіктікке секіру (6-8 метр); бір аяқпен және қос аяқпен құрсаудан құрсауға секіру (арақашықтықтығы 40 сантиметр), алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру Спорттық ойындар. Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу. Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін

			заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебуге дағдыландыру,		орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртінуге . дағдыландыру.
2-ші таңғы ас	Балалардың назарын тағамға аудару; мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жеке жұмыс. Гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Тамақтану (балалардың үстел басында дұрыс отыруын қадағалау, алаңдамау				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен		**Қардың алғашқы еруін бақылау (карта №6)** **Міндеті:** Балалардың назарын қардың алғашқы еріген тұстарына аудару, неліктен барлық жерде бірдей қар кетпейді.(ең алдымен жазық жерлер мен төбелердің қары ериді, себебі ол жерге күн көзі мол түседі). **Көркем сөз** **Болжам** Егер қар күрт еріген тұстарда көктемнің алғашқы гүлдері және өгейшөп өссе-онда	**Жылғалар мен шалшықтарды бақылау (карта №7)** **Міндеті:** Балаларда қардың еруінен пайда болатын жылға мен шалшықтар туралы түсінігін қалыптастыру. Жылғаның басталатын тұсы мен ағар жолын тауып алу. Жылғаның сыңғырлап ағуын тыңдау. **Жұмбақ** Жылт-жылт еткен Жырадан өткен. (су) **Болжам**	**Сүңгілерді бақылау (карта №8)** **Міндеті:** Балалармен бірге сүңгілерді қарау.Сүңгілердің пішіні, көлемі әр түрлі болатынын атап өту. Олардың пайда болуын түсіндіру (қар ериді,су тамшылайды,бірақ үнемі бірдей,жылы емес;күн суық болғанда су тамшылары қатады, мұздақ төмен қарай өседі). **Көркем сөз** Жұмбақ Отқа жанбайды, Суға батпайды. (мұз)	**Өзендегі мұздың еруін бақылау (карта №9)** **Міндеті:** Көктемде күн қызуын мол шашып, күн жылына бастайтынын түсіндіру. Өзен мен көлдерде сең жүре бастайды. Балалармен мұздағы жарықтардың пайда болуын қарау. **Көркем сөз** **Жұмбақ** Отқа жанбайды **Суға батпайды (мұз)** **Болжам** Егер көктемде су

		наурыз айы мен көкек айының басы жылы болады. Тақпақ Көктем Көкке бояп өңірді, Көктем келді көңілді. Бау-бақшада,орманда Құстар әні төгілді. **Қимылды ойын:** «Жүгір-отыр-жүгір!» Белгі бойынша әрекет жасауды дамытуды жалғастыру.(«Жүгір!»-балалар алаңда жүгіреді, «Отыр!»-отырады);жылдамдықты(бұйрықты тез орындау). Күнделікті белсенді қимыл әрекетті қалыптастыру. **Еңбек іс-әрекеті** Терезе алдындағы бақша (суару) Өз бетімен суару ережесін орындауды машықтандыру, топырақты қопсыту,су бүрку.Ұқыптылық пен еңбексүйгіштікті тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама.** «Көктем ерекшеліктерін кім көп атайды?» Ерте түскен көктемнің	Егер қар тез еріп,су жылдам ақса-жаз жаңбырлы болады. Сәуірде шалғын суы мол болса-шөп көп болады. **Тақпақ** Көркемдеген жер-көкті, Көктем қандай тамаша! Жерге әкеліп төсепті Алуан гүлді алаша. **Қимылды ойын: «Батылдар»** Жылғалар мен шалшықтардан секіріп өту, ұзындыққа секіруді машықтандыру, дұрыс қона білу. Секіру барысында тепе-теңдікті сақтай білуге тәрбиелеу. **Еңбек іс-әрекеті:** Аула маңын қоқыстан тазарту Ұжымда еңбектене білуді қалыптастыру, жұмысты жоспарлау,бақылауды іске асыру.Ұқыптылық пен белсенділікті тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама** Тапсырма 1. « Қайық қайда жүзіп барады?» Жылғаға қағаздан жасалған қайықты	**Болжам** Сүңгілер ұзын болса-көктем ұзақ болады **Қимылды ойын:** «Үйсіз қоян» Алаңда жалғыз аяқпен секіре білуді бекіту;белгі бойынша үйлерге кіру.(шеңбер үйлер),бірақ бір ойыншыға үй жетпейді, ол ойын бастаушы болып қалады. Кеңістікті бағдарлай білуге машықтандыру. **Еңбек іс-әрекеті:** Аула сыпырушыға қар жинасуға көмектесу. Балаларды салыстыруға машықтандыру:қай жердің қарын күреу қиындау-майлы қар немесе борпылдақ қар. Өз еңбегінің нәтижесіне қанағаттана білу сезімін қалыптастыру. Еңбектенуге деген құштарлықты тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын.Тәжірибе мен сараптама.** Тапсырма 1. «Шелекке қанша су жиналады?» Шелекті далаға бірнеше күнге қойып, төбеден аққан судың	деңгейі көтерілмесе,жаз ыстық болады. **Тақпақ** «Көктемгі су» Н.Айытов **Қимылды ойын:** «Өзенге, жағаға» (Эстон халық ойыны) Белгі бойынша қателеспей әрекет жасауды машықтандыру (бастаушы бұйрық береді,бірақ өзі бөтен қимылдар жасайды). Өзенге секіру,жағаға секіру(жерде бір-біріне қарама-қарсы сызықтар). Ойын кезінде жаттығу жасауда күш пен жігерлікті дамыту. Еңбек әрекеті: Балықтарға күтім жасау. (Қажеттілікпен жұмыс) Аквариумдағы судың тазалығын қадағалау.Ондағы шөптер мен судың жағдайын қарап,күтім жасау.Балықтарды күтуге деген ықыласты дамыту. **Дидактикалық ойын. Тәжірибе және сараптама** «Алдымен не содан соң

		ерекшеліктерін атай білуге машықтандыру. Сөздік қорын молайту. Тәжірибе. «Қай жердің қары тез ериді?» Табиғат құбылысының себеп-салдарын түсіндіру. **Жеке жұмыс:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), анықтау. **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында бірігіп 2-3 рөлден тұратын ойындарды құрдастарымен бірігіп ойнау. Ойын әрекетін орындау. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	жіберіп,оның қайда жүзетінін бақылау. Қорытынды. Су қайықты жүргізеді,жылғаның ағысына байланысты ағады. **Тәжірибе.** «Батады, батпайды» Түрлі материалдан жасалған заттардың қасиетін анықтау суда бататын, батпайтын;Сараптама арқылы балалардың бір қорытындыға келе білуін машықтандыру.Сөздік қорын молайту. Тапсырма 2. Шалшықтың суын қолымен ұстап көру. Қорытынды. Су өте салқын, себебі ауа да суық .Сондықтан өсімдік қыстан кейін жаңа оянады, бірақ өспейді. **Жеке жұмыс:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), анықтау. **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауын қадағалау. Өзге балалардың	мөлшерін анықтау. Қорытынды. Су біртіндеп көбейеді,яғни,қар күннен-күнге тез ериді. **Тәжірибе.** Мұздақтардың астына шелек қойып, күн мол түсетін және күн түспейтін тұстарын бақылап, қай тұста шелек тез толды? Қорытынды. Жарық жақтарымен таныстыру. Мұздақтардың ұзару себебін түсіндіру. Тапсырма 2. Әртүрлі ауа райындағы тамшыны тыңдау. Қорытынды. Аязды және бұлтты күндері тамшылар жоқ. **Жеке жұмыс:** қозғалыс бағыттарын пысықтау: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа **Өзіндік іс-әрекет.** Балалардың ойын мазмұны мен тақырыбын жетілдіруді дамыту. Өз ойларын жүзеге асыру,яғни ойында рөлдерге бөлуде ойыншық пен міндеттерді бөлісуде құрдастарының ойына келіспеушілік білдіру.	ше?» Көктемде болатын құбылыстардың логикалық тізбегін бекітуді машықтандыру. **Жеке жұмыс:** қозғалыс бағыттарын пысықтау: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа **Өзіндік іс-әрекет (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**

			жасаған қылықтарына баға бере білу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	**(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді машықтандыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (**қарым-қатынас іс-әрекеті, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Кезекшілердің еңбек әрекеті (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою **Ойын- жаттығу:** Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Бата беру** Астарыңа адалдық берсін! Бастарыңа амандық берсін! **Міндеті:** Балаларға тамақтану әдебі жайында түсіндіру жұмыстарын жүргізу. **Сөздік минимум:** дәмді, ащы, тұз, тәтті, қант, ет, балық, тамағыңды іш, ас болсын!				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Құлыншағым» музыка «Түлкі мен тырна» ертегі «Сандар» әнін тыңдату.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)** **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 13** **Керуеттегі жаттығулар** Ояну жаттығуы Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау) - «Күн оянады» - арқада жатып. Шынтаққа көтерілу, басты оңға –солға бұру. - «Күн оянады» - арқада жатып. Тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұралу. - «Күншуақты жаттығу» - арқада жатып. Алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді.				

	- «Күн көтеріледі» - іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. - «Мен – үлкен күнмін» - төсек жанында тұрып. Қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **Керует жанындағы жаттығулар** «Күннің оянуы» «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. Ақырын тұрады. Биік, биік, биікке - Балалар тұрып, қолдарын жоғары қарай көтереді. Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. Төмен, төмен, төменге - балалар тізе бүгіп отырады, басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. Керемет, керемет - Балалар тұрып алақан соғады. Күлімдейді күн. Қол белде, оңға-солға бұрылу. **Шынықтыру шарасы.** Табанды шынықтыру массажы Таяқтарды жылжытып, Массаж жасау білеміз. Он аяққа 1-2-3, Сол аяққа 1-2-3. Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. **Демалуды қалыпқа келтіру** Тыныс алу жаттығу. Қолға шарды аламыз, Қатты, қатты үрлейміз. Уф-ф-ф, Уф-ф-ф,. Қатты үрленген шарым Жарылып қалды, пах.				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Асты тауысып жеуге үйретуді жалғастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті**).				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа		**Дидактикалық ойын:** **«**Заттарды орналастыр» **Міндеті:** Қағаз парағын бағдарлауға	**Дидактикалық ойын:** «Ұқсас па, қарсы ма?» **Міндеті:** Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану,	**Әңгімелесу:** «Салт-дәстүрлер» **Міндеті:** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды	**Айтыс сөздерін жаттау** **Міндеті:** Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулуды жалғастыру.

ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)		машықтандыру. Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыруға машықтандыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттарын: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. пысықтау **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Бәйге» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білуге машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Теңге ілу» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	жалғастыру, "Асар", "Сүйінші сұрау" дәстүрлерінің мәнін түсіндіру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Көкпар» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	**(қазақ тілі***)** **Әңгімелесу:** «Көктемгі гүлдер» **Міндеті:** Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдануға машықтандыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Бес асық» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**

Балалармен жеке жұмыс		**Танымдық және зияткерлік дағдылар: Дидактикалық ойын:** «Жыл мезгілдері» **Міндеті:** жыл мезгілдері бойынша айларды ретімен атауға машықтандыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Т. Алихан*	**Танымдық және зияткерлік дағдылар: Дидактикалық ойын:** «Қағаз бетінде бағдарлау» **Міндеті:** қағаз бетінде бағдарлауға машықтандыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Н. Аяла*	**Танымдық және зияткерлік дағдылар: Дидактикалық ойын: «**Апта күндері» **Міндеті:** апта күндерін ретімен атауға машықтандыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Т.Алихан*	**Танымдық және зияткерлік дағдылар: Дидактикалық ойын:** «Қағаз бетінде бағдарлау» **Міндеті:** қағаз бетінде бағдарлауға машықтандыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *М. Кәусар, М. Эмир*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге машықтандыру. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды машықтандыру. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен		**Қардың алғашқы еруін бақылау (карта №6) Міндеті:** Балалардың назарын қардың алғашқы еріген тұстарына аудару, неліктен барлық жерде бірдей қар кетпейді.(ең алдымен жазық жерлер мен төбелердің қары ериді, себебі ол жерге күн көзі мол түседі). **(экологиялық мәдениет)**	**Жылғалар мен шалшықтарды бақылау (карта №7) Міндеті:** Балаларда қардың еруінен пайда болатын жылға мен шалшықтар туралы түсінігін қалыптастыру. Жылғаның басталатын тұсы мен ағар жолын тауып алу. Жылғаның сыңғырлап ағуын тыңдау. **(экологиялық мәдениет)**	**Сүңгілерді бақылау (карта №8) Міндеті:** Балалармен бірге сүңгілерді қарау.Сүңгілердің пішіні, көлемі әр түрлі болатынын атап өту. Олардың пайда болуын түсіндіру (қар ериді,су тамшылайды,бірақ үнемі бірдей,жылы емес;күн суық болғанда су тамшылары қатады, мұздақ төмен қарай өседі). **(экологиялық мәдениет)**	**Өзендегі мұздың еруін бақылау (карта №9) Міндеті:** Көктемде күн қызуын мол шашып, күн жылына бастайтынын түсіндіру. Өзен мен көлдерде сең жүре бастайды. Балалармен мұздағы жарықтардың пайда болуын қарау. **(экологиялық мәдениет)**
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп,				

	Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік! **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)		**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Әңгімелесу, суреттер қарастыру, сахналау** «Қонақжайлылық – асыл дәстүр» **Міндеті**: балаларға қонақ күту дәстүрінің маңызын түсіндіру, Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Дұрыс па, бұрыс па?» **Міндеті:** бейтаныс адамдармен араласу ережесін бекіту. **Мазмұны:** – Жағдаяттарды	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Әңгімелесу, суреттер қарастыру, сахналау** «Тұсау кесу» **Міндеті:** тұсау кесу дәстүрінің мәнін түсіндіру,. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Көктемгі сақтық» **Міндеті:** Балаларды көктем мезгіліндегі қауіп-қатерлерден сақтануға	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Әңгімелесу, суреттер қарастыру, сахналау** «Бесікке салу» **Міндеті:** ұлттық салтқа құрмет сезімін қалыптастыру,. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге машықтандыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу** «Тәртіп ережелері» **Міндеті:** Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау (бейтаныс	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Әңгімелесу, суреттер қарастыру, сурет салу** «Ұлттық киімдер» **Міндеті:** қазақтың ұлттық киімдерін танып-білу, эстетикалық талғамын дамыту, Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту. Ою-өрнекті өз бетінше ойдан салуға мүмкіндік беру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу әрекеті)** **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Серуен кезіндегі қауіпсіздік» **Міндеті:** Балаларды көктем мезгіліндегі қауіп-қатерлерден сақтануға машықтандыру,

		тыңдап, дұрыс/бұрысын айту – «Егер бейтаныс адам шақырса…» **Дамытылатын дағды:** қауіпсіз шешім қабылдау **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!	машықтандыру, қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Түсіндіру** Көктемде болатын қауіптер туралы қысқаша әңгіме (жұқа мұз, су, бөгде) **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!	адамдармен сөйлеспеу, ойнамау, бөтен машиналарға отырмау, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындамау, олардың соңынан ермеу). **Сөздік минимум:** төкпей-шашпай ішіңдер, екі топқа бөлініңдер, тез киіну (шешіну), жолдасына көмектесу, киімдерін ұқыпты жинау, төсекке байқап міну (тұсу), түймені дұрыс тағу, сырғанау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын	қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!

				тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	
Балалардың үйге қайтуы	.	Психологтің кеңесі: «Теледидардың пайдасы және зияны».	Ата-аналардың сұрақтарына жауап бер	Күн тәртібін сақтау маңыздылығы туралы	Тұмаудың алдын-алу-медбикенің кеңесі

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы»
МКҚК
әдіскері Коспакаева А.Е.

«13» наурыз 2026 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №3 «Ботақан»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 16-20 наурыз 2026 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 16.03**	**Сейсенбі 17.03**	**Сәрсенбі 18.03**	**Бейсенбі 19.03**	**Жұма 20.03**
Балаларды қабылдау	**Наурыз- Тәуелсіздік және отаншылдық** **Аптаның дәйексөздері:** «Ұлттық рух пен ұлттық патриотизм – бұл ұлттың ішіндегі жеке адамның асыл белгісі мен қасиеті» **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** Амандасу рәсімі. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Сөздік минимум:** Қайырлы таң! Сәлеметсіз бе! Рақмет! Кешіріңіз! кешірші, мен олай қайталамаймын , татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі ***)** **«Күй күмбірі»:** «Кең жайлау» **https://lmusic.kz/mp3/asylbek-ensepov-adaj-ken-zhajlau/16467** **«Ұлыстың ұлы күні» (әңгімелер, ойындар, суреттер қарастыру, шығармашылық іс-әрекеттер)** **Міндеті:** Мемлекеттік мереке-Наурыз мейрамының маңыздылығын түсіндіру.				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның	**Жаңылтпаштарды жаттату, жұмбақтар шешу** **Міндеті:** Балаларды	**Еңбек іс-әрекеті:** «Аквариумдағы балықтарға күтім жасау»	**Саусақ жаттығуы:** «Сәлем» **Міндеті:** Балаларды шешендік өнерге баулу,	**Тақпақтарды мнемокесте арқылы жаттау** **Міндеті:** Шағын

	маңызы туралы білімдерін кеңейту **(музыка ****)** **(«Менің Қазақстаным»)** **«Наурыз көже» санамағын жаттау»** **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу санамақтар жаттату **Сөздік минимум:** Қымыз, шұбат, бауырсақ, құрт, қазы, ірімшік. **(қазақ тілі***)** **Саусақ жаттығуы:** «Мысық» **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу, Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға машықтандыру, **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	шешендік өнерге баулу, жаңылтпаштар, жаттату, жұмбақтар шешуге машықтандыру; сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға машықтандыру, **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Музыкадағы үш кит» **Міндеті:** музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға машықтандыру **(музыка****)**	**Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулуға дағдыландыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)** **Саусақ жаттығуы:** «Қаз» **Міндеті:** Балаларды шешендік өнерге баулу, Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға машықтандыру, **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға машықтандыру, **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді- мұңды» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге машықтандыру **(музыка****)**	өлеңдер тақпақтар жаттату. Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға машықтандыру, шағын өлеңдер тақпақтар жаттату. **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Ән салған кім?» **Міндеті:** Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **(музыка****)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **«Наурыз – береке бастауы» (Салт-дәстүр)** **Міндеті:** Ата-аналардың баланы ұлттық құндылықтар негізінде үлкенді сыйлауға, бірлікке және жомарттыққа тәрбиелеуге ықпал ету, **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**				
	Әңгіме: «Ақ батаның	**Әңгіме:** «Жомарт	**Әңгіме:** «Атадан мал	**Әңгіме:** «Көршімен	**Әңгіме:** «Кешірім

	күші». Үлкендерден бата алудың мәнін, жақсы тілек айтудың маңыздылығын айтып беріңіз.	болсаң – жолың ашық». Наурыз мерекесінде дәм бөлісу, садақа беру немесе сыйлық жасаудың адамгершілік жағын түсіндіріңіз.	қалғанша, тал қалсын». Бірге тал егу немесе бөлме гүлдерін күту арқылы еңбекқорлыққа баулыңыз.	татулық». Көршілерге наурыз көже немесе бауырсақ беріп жіберу арқылы сыйластықты көрсетіңіз.	айы». Наурызда ренжіскен достары болса, кешірім сұрап, татуласудың үлкендік екенін айтыңыз.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталды, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Тәжірибе:** «Құдыретті қабық» **Міндеті:** Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Артық па, қажет пе?» **Міндеті:** Қажетті және қажетсіз заттарды ажырату. 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға	**Әңгімелесу:** «Көктем келді» **Міндеті:** Алуан түрлі заттарды сипаттауға машықтандыру, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыруға жалғастыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Үнемдей біл» **Міндеті:** Үнемдеу дағдысын қалыптастыру. 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға машықтандыру.	**Дидактикалық ойын:** «Көңілді паровоз» **Міндеті:** Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **(музыка****)** **Дидактикалық ойын:** «Сөзді есіңе сақта» **Міндеті:** Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдануға машықтандыру. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	**Әңгімелесу:** «Табиғат құбылыстары» **Міндеті:** табиғат құбылыстары (маусым, адам еңбегі) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және түсіндіру. Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:**	**Бейнелеу іс-әрекеті:** «Пішіндерді боя» **Міндеті:** Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды тігінен және көлденең ұстап, жіңішке және жуан сызықтарды салуды дағдыландыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Дүкен ашайық» **Міндеті:** сатып алу–сату дағдысын қалыптастыру. "Қанша?", "Нешінші?" сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беруге үйретуді жалғастыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**

	машықтандыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Менің міндеттерім» **Міндеті:** Баланың міндеттерін түсіндіру. **Құралдар:** Міндеттер бейнеленген суреттер (тазалық, тәртіп, үлкендерді тыңдау). **Ойын барысы:** Балалар суреттерді таңдап, өз міндетін айтады. «Бұл міндетті не үшін орындау керек?» сұрағына жауап береді.	**(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Қауіпсіздік ережелері» **Міндеті:** Баланы қауіпсіздік құқықтарымен таныстыру. **Құралдар:** Жол, үй, алаң суреттері. **Ойын барысы:** Әр суретке қарап, қауіпсіз және қауіпті әрекеттерді табу. «Мен не істер едім?» деп баланың пікірін тыңдау.	**Дидактикалық ойын:** «Мен не істер едім?» **Міндеті:** Заңға сай мінез-құлық қалыптастыру. **Құралдар:** Ситуациялық суреттер. **Ойын барысы:** Балалар суретке қарап, өз шешімін айтады. **Мысал:** – Егер біреу сені ренжітсе, не істейсің? **Қорытынды:** Дұрыс шешім – қауіпсіздік кепілі. **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Қалта ақшасы» **Міндеті:** Қалта ақшаны дұрыс жұмсауға машықтандыру. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен,. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	«Қажет пе, әлде артық па?» **Міндеті:** Қажетті және қажетсіз заттарды ажырата білу. 0-ден 9-ға дейінгі дейінгі цифр туралы білімдерін пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Қауіпсіз және қауіпсіз емес» (жаңа) **Міндеті:** Баланың қауіпсіздік құқығын түсіндіру. **Құралдар:** Қауіпсіз/қауіпті жағдай суреттері. **Ойын барысы:** Балалар суреттерді екі топқа бөледі.	**(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Әділ сот» (рөлдік ойын) **Міндеті:** Әділдік ұғымын қалыптастыру. **Құралдар:** Рөлдік атрибуттар (төреші, бала, куәгер). **Ойын барысы:** Қарапайым жағдай қойылады, балалар әділ шешім табады.
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. **Ертеңгілік жаттығу** №14 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Қолды белге қойып тізені жоғары көтеріп жүру, ирелеңдеп жүгіру.				

	1. Б.қ.-негізгі тұрыс, шар ұстап,қолдарын төмен түсіріп тұрады. 1-қолды алға созып, шарларды 3 рет бір-біріне ұру.2-б.қ.3-қолдарын жоғары көтеріп,қолдарына қарап,шарларды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4-б.қ. **2.** Б.қ, аяқ арасы сәл ашық,қолды жоғары көтеріп тұру.1-оңға иіліп,шарларды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.2-б.қ.3-солға иіліп, шарларды 1-2-3 деп, бір-біріне ұру.4.б.қ. **3.** Бастапқы қалып, аяқ арасы ашық, қолда шар. 1дегенде отыру,қолды алға созу. 2 дегенде тұру б.қ келу. 3дегенде отыру. 4 дегенде б.қ келу. **4.** Б.қ.еденде отыру қолда шар. 1дегенде қолдағы шарды аяқ ұшына жеткізу. 2 дегенде б.қ. келу. **5.** Б.қ.қолда шар. шарды жоғары көтеру және алға иілу. 1дегенде шарды жоғары көтеру. 2 дегенде алға қарай иілу. 3дегенде б.қ. келу. **6.** Б.қ. еденге жату, қолда шар, жатып велосипед тебу, жатып дем алу. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. **Біз баламыз шыныққан** **Денсаулығы мықты жан**.				
Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. **(Үнемді тұтыну)** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Сөздік минимум:** дәмді, ащы, тұз, тәтті, қант, ет, балық, тамағыңды іш, ас болсын!				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Дидактикалық ойын** «Музыкалық әткеншек» **Міндеті:** Әнді музыкалық талғаммен	**Шығармашылық іс-әрекеті:** «Тауып көр!» жұмбақ шешу, жауабын мүсіндеу	**Мазмұндау:** «Ертегі әлемі» **Міндеті:** Таныс немесе бейтаныс ертегілер	**Сюжеттік жапсыру:** «Көктемгі гүлдер» **Міндеті:** Топпен бірлесіп үлкен сюжеттік композиция жасау, онда	**Әңгімелесу:** «Салт-дәстүрлер» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге,

	орындауға жаттықтыру. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **(музыка****)**	**Міндеті:** Мүсіндеудің екі әдісін (құрылымдық және мүсіндік) аралас қолдану дағдыларын жетілдіру. Әсемдікке баулу, дайын жұмыстарды ұқыпты сақтау және қауіпсіздікті пысықтау. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге,. **(қазақ тілі***)**	ұжымдық міндеттерді өзара келісіп атқаруды машықтандыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті:** Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіруге машықтандыру. Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдануға машықтандыру **2. Көркем әдебиет** О.Асқар «Әз Наурызым, армысың!» өлеңді жаттау **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп,	**1. Сауат ашу негіздері** Сөйлем туралы бастапқы түсініктер **Міндеті:** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну **2. Математика негіздері** Геометриялық фигуралар **Міндеті:** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыруды	**1. Математика негіздері** Геометриялық фигуралар **Міндеті:** Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды, алдына қойылған міндетті шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтауға машықтандару Пішіннің бір формасынан екіншісін	**1.Сауат ашу негіздері** Қолды жазуға дайындау **Міндеті:** Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыруды жалғастыру. Жазу парағында бағдарлай білуге машықтандыру, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге машықтандыру. **2. Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Кеңістік туралы түсініктерді бекітуді жалғастыру: Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын	**1. Тіл дамыту** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге машықтандыру, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстауға, әдепті және сабырлы болуға үйретуді жалғастыру. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** Адамгершілік және патриоттық тәрбие

	интонациямен айтуға машықтандыру Эстетикалық қабылдау (иллюстрациямен жұмыс) Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аударуға жалғастыру **3.Қоршаған әлеммен таныстыру** Адамгершілік және патриоттық тәрбие **Міндеті:** Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдауға, өз ісіне адал болуға, еңбек етуде, шығармашылық әрекеттерде нәтижеге жетуге ұмтылуға үйретуді жалғастыру. **4. Дене тәрбиесі** «Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу» **Міндеті**: Допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу	жалғастыру. Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажыратуға машықтандыру. **3. Қазақ тілі** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге машықтандыру. **4. Музыка** «Наурыз – береке бастауы» **Міндеті:** Наурыз мерекесінің маңызын түсіндіру, ұлттық ойындар мен дәстүрлерді үйрету, шығармашылық қабілеттерін дамыту.	қалай жасау керектігі туралы ұғымдарды дамыту **2. Сауат ашу негіздері** Сөйлем туралы бастапқы түсініктер **Міндеті:** Сөйлемді ауызша талдауға үйретуді жалғастыру: жай сөйлемдерді сөздерге бөлуге, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтауға. берілген сөзге сөйлем құрастыруға машықтандыру. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** **«**Шебердің қолы ортақ: ауылдағы қызу еңбек» **Міндеті:** **Жапсыру** «Алыс пен жақынның өлшемдік айырмашылықтарын ескере отырып, заттарды қағаз бетіндегі алдыңғы және артқы көріністерге дұрыс орналастыруды дағдыландыру» **Сурет салу** Адамдардың еңбегін суретте бейнелеуге үйрету. Бірнеше	көрсетуге машықтандыру. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыруды жалғастыру. **3. Қазақ тілі** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға машықтандыру, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге машықтандыру, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру **4. Музыка** «Наурыз – береке мен бірлік мерекесі» **Міндеті:** Наурыз мерекесінің ерекшеліктерін тереңірек	**Міндеті:** Мемлекеттік мерекелердің (Халықаралық әйелдер күні, Наурыз мейрамы) Қазақстан Республикасының Президенті, оның халық үшін атқаратын қызметінің маңыздылығын түсіндіруді жалғастыру. Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын байыту. **3. Көркем әдебиет** А. Шаяхметов «Наурыз көже» өлеңді жаттау **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулуға жалғастыру. **4. Дене тәрбиесі** «Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу» **Міндеті:** Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар. 3-5 метр қашықтықта екі қолын жерге қойып,

	(арақашықтығы 4–5 метр). Спорттық ойындар: Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебуге дағдыландыру.		заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды парақ бетінде дұрыс бейнелеуді дағдыландыру **Мүсіндеу** Ұлттық ыдыстарды (күбі, торсық, керсен) мүсіндеп, олардың бетін бедерлі ою-өрнектермен, дәнмен безендіруге баулу. **Құрастыру** Табиғи материалдардан (ағаш бұтақтары, мата) киіз үйдің тұрмыстық заттары мен ыдыстарының (ожау, астау) макетін құрастыру. **4. Дене тәрбиесі** «Футбол ойыны». **Міндеті:** Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жасайды: бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынан жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (5-6 рет); гимнастикалық қабырғада қолдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеру (5-6 рет).	түсіндіру, ұлттық ойындар мен дәстүрлерге қызығушылықтарын арттыру, мерекелік іс-шараларға белсенді қатысуға баулуды жалғастыру.	жүру (бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды). Спорттық ойындар. Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебуге дағдыландыру.

			Спорттық ойындар. Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебуге дағдыландыру.		
2-ші таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру.				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Серуен	**Қар бетінің төмен түсуін бақылау (карта №10)** **Міндеті:** Қардың төмен түсуі күн сайын арта түседі, түсі сұрғұлт тартып, қар беті күртіктеніп,асты борпылдақ қар болатынын түсіндіру. Көктемгі қардың жағдайы туралы балалардың білімін бекіту.Табиғатта болып жатқан өзгерістердің себебі туралы айтып өту. Танымдық қызығушылықтарын дамыту. **Көркем сөз** Сылдыр қағып ақ бұлақ	**Ағаштарға бақылау жасау (карта №11)** **Міндеті:** Балалармен бірге ауладағы ағашты қарау: ағаштың бүрлерінің астынан кішкентай жапырақ өскіндері өсіп келе жатқанын бақылау. Ағаштарды бүрлері мен бұтақтарына қарап айыра білуге машықтандыру. **Көркем сөз** **Мақал-мәтел** Бір ағаш кессең,жүз ағаш отырғыз **Болжам** Аққайың ағашы жөке	**Аққайыңның шырын бөлген уақытын бақылау (карта №12)** **Міндеті:** Балалардың назарын аққайыңға аудару. Көктем келісімен ағаштардың шырындық қозғалысы болатынын атап өту. Бұл процесс көкетемде еріген қардың суын тамыры арқылы жұтып, шырын бөліндісі содан пайда болатынын түсіндіру. **Көркем сөз** Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап Саясына ән салып Құстар жүрген сайрап	**Бақта өсетін ағаштардың гүлденуін бақылау (карта №13)** **Міндеті:** Ағаштарды түсіне қарай қарау, жәндіктердің үймелеуін белгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығын айыра білу,ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде қалыптастыру. Эстетикалық талғам мен сезімді тәрбиелеу. **Көркем сөз** **Мақал-мәтел** Төлден мал өседі Шыбықтан тал өседі **Болжам**	**Жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті бақылау (карта №14)** **Міндеті:** Балалармен жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті қарау.Күн көп түсетін жерде алғашқы шөптер қылтиып шыға бастайтынын бекіту.Күн қыза бастады,қар еріді,топырақ жылынды,көк шөп өсті, яғни балаларды осылай қорытынды жасай білуге машықтандыру. **Жұмбақ** «Айт!» десе жүгірмес Су тисе сілкінбес (шөп)

	Күйге салып жатты бақ Таудан аққан өзенде Гүрілдеді қаттырақ **Болжам** Егер қар тез еріп, жылғадағы су жылдам ақса, жаз жаңбырлы болады. **Тақпақ** Қары еріп даланың Арықтардан су ақты Ақ жүзіндей ананың Көктем келді шуақты **Қимылды ойын:** «Жолды тап» Бағыт бойынша аулада кеңістікті бағдарлай алуды бекіту. Аулада ойын мәресінен финишқа дейін жүгіру.Кеңістікті бағдарлауды дамыту. **Еңбек іс-әрекеті** Өз қалауымен бірлескен еңбек әрекетіне қатыса білуге тәрбиелеу.Еңбек әрекетіне белсене қатысқан балаларды мадақтау. **Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама** «Қар қандай,сипатта?» Көктемдегі қардың өзгерісін бекіту:борпылдақ,сұр, лас.	ағашынан бұрын бүр жарса, жаз құрғақ болады. Көктемде аққайыңның шырыны көп болса,жаз жаңбырлы болады. **Тақпақ** Отырғыз ағаш көктемде Жөн болар еңбек еткенің Келмесе шамаң еккенге Сындырма жұрттың еккенін **Қимылды ойын:** «Ағаштан ағашқа» Алға жылжу арқылы қос аяқтап секіре білуді бекіту.(кімде-кім аз секірсе сол,жеңімпаз)ойын барысында ойынды әділ бағалауға машықтандыру. **Еңбек іс-әрекеті** Бұтақты кесуден кейінгі қалдықты жинау. Еңбек нәтижесін көру,топқа бірнеше бұтақты жинап әкеп,келесі бақылауды ұйымдастыру. **Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама**	**Болжам** Көктемде аққайың шырын бөлсе, күннің жылы болуына байланысты. Егер шырын бөлінуі мол болса, жаз жаңбырлы болады. Тақпақ Көк орманда көп ағаш Өскен жақсы аралас Ең әдемі меніңше Құс ұясы бар ағаш **Қимылды ойын:** «Орман дақтары» Балалардың өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуін дамыту.Ағашқа арқасын беріп тұрған, қос қолымен қымтап ұстаған баланы қозғауға болмайтынын,. ойынға деген қызығушылықты арттыру. **Еңбек іс-әрекеті** Ағаштың жан-жағын дөңгелетіп қопсыту. Еңбек барысында еңбекке тәрбиелеу. Жалпы пайда үшін еңбектенуге машықтандыру**.** **Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптамалар** Тапсырма. Шырын бөліп тұрған ағашты	Мойыл ерте гүлдесе,ауа райының суықтығына. Шетен кеш гүлдесе,күз ұзақ болады. **Тақпақ** **Қимылды ойын: «Секіргіш бақалар»** Керілген сымнан секіре білуді жалғастыру.(Тәрбиеші жіптің бір ұшын ұстап,жерге айналдыра дөңгелетеді,ал шеңберде тұрған балалар секіру керек).Балалардың физиологиялық ұйымшылдық,төзімділік қасиеттерін дамыту. Еңбек іс-әрекеті **Ағаш түбін әктеу.** Ағаштың түптерін әктеу. Щетканы оң қолмен ұстап,жоғарыдан төменге қимылдар жасау.Берілген тапсырманы мұқият тыңдап,істі аяғына дейін жеткізу.Қиындық туа қалған жағдайда көмекке келу. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама **«Орманшы»** Бірнеше ағаштың түр-тұлғасын, бөліктерін:діңі,жапырағы,жемісі мен дәні болатынын еске	**Мақал-мәтел** Адам жерге нәр береді Су көп болса,шөп бітік шығады. Жер адамға нан береді **Болжам** Сәуірдегі топан су,жаздағы қалың шөптің белгісі. **Қимылды ойын: «Көк шөптегі хоккей»** Хоккей таяғымен допты домалата білуді бекіту,қақпаға соғу,бір орында тұрып кіргізу.Ойында достық көмекке келуді машықтандыру. **Еңбек іс-әрекеті** Ауладағы қураған шөпті жинау Тырнауышпен жұмыс істеуді жалғастыру (шөпті белгілі бір орынға жинау, зембілмен оны апару). Жолдастарымен бірлесіп жұмыс атқарып,ұжымдық еңбекке деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптамалар** Тапсырма. Аулада қыстан кейінгі шыққан шөп орнын тауып алу.

	Тәжірибе.Қарды күреу **Өзіндік іс-әрекет** **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді машықтандыру. **Өзіндік іс-әрекет (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	«Біздің үй қайсы,тап?» Сипаттау бойынша ағашты таба білуге машықтандыру. **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді машықтандыру. **Өзіндік іс-әрекет (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	тауып, бақылау. **Қорытынды** Ағаш қабығының астынан мөлдір сұйық бөлінеді,дәмі тәтті,ауада тотығады,қызғылт түске енеді. **Жеке жұмыс:** 10 көлеміндегі сандарды салыстыруға машықтандыру **Өзіндік іс-әрекет:** Бірлескен іс-әрекет барысында ереже мен тәртіп нормаларын белсенді қолдана білуге ынталандыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	сақтау.Өз білгендерін сөзбен жеткізе білу. **Жеке жұмыс:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), анықтау. **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында бір-бірімен қарым-қатынас жасап, өз ойларын жеткізу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	Балаларды табиғатта болып жатқан өзгерістерді көре білуге машықтандыру. Сөздік-логикалық ойын дамыту,қойылған сұраққа жауап таба білуге дағдыландыру. **Жеке жұмыс:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), анықтау. **Өзіндік іс-әрекет** Балаларға өз беттерімен ойын тақырыбын таңдауды машықтандыру.Өз тәжірибесі негізінде бақылау барысынан алған жағымды тұстарды дамыту. Әр саладан алған білім көзін ойын кезінде көрсете білу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді машықтандыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (қарым-қатынас іс-әрекеті, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				

	Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз.
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды машықтандыру. Өз төсек орнын тауып жатуды машықтандыру. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді машықтандыру. Қыз балалардың шаштарын тарауға машықтандыру. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 14** **Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық « Самал жел» - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: «Ф-ф-ф». «Желдің желпуі» - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. «Жел бұлттарды айдайды» - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **Керует жанындағы жаттығулар** Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ .қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **Шынықтыру шарасы.** Әдемі ирек жолдармен

	Лақтарша біз ойнақтап Тастан-тасқа секіріп Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. **Демалуды қалыпқа келтіру** *Демді қалыпқа келтіру.* Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық, Көріскенше күн жақсы				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Асты тауысып жеуге үйретуді жалғастыру, **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжеттік - рөлдік ойын:** «Дүкен» **Міндеті:** Құрдастарымен өз бетінше қарым-қатынас жасауға, ойындарды бірге, келісіп ойнауға машықтандыру. Балалар бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Аударыспақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру	**Әңгімелесу:** «Жануарлар әлемі» **Міндеті:** Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажыратуға үйретуді жалғастыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Бес асық» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық	**Тәжірибе:** «Жұмыртқаны жүзуге машықтандыру» **Міндеті:** Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Ақ сүйек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық	**Сюжеттік - рөлдік ойын:** «Автобус» **Міндеті:** Құрдастарымен өз бетінше қарым-қатынас жасауға, ойындарды бірге, келісіп ойнауға машықтандыру. Балалар бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Сақина» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**) («Адал азамат»**	**Дидактикалық ойын:** «Айлар, жыл мезгілдері» **Міндеті:** Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыруды жалғастыру, олардың ретін білуге және атауға машықтандыру, **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Соқыр теке» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)**

	(дене тәрбиесі) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	**біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	**(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**
Балалармен жеке жұмыс	**Шығармашылық дағдылар, зерттеу іс-әрекеті** Қайшымен қию **Міндеті:** таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қиюға машықтандыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** *Н. Аяла*	**Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар:** Әңгімелесу: «Әдептілік белгісі» **Міндеті:** үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқорлық танытуға машықтандыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** *А.Айзере*	**Шығармашылық дағдылар, зерттеу іс-әрекеті** «Шашбау» мүсіндеу **Міндеті:** зергерлік бұйымдарын мүсіндеуге және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен безендіруге машықтандыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** *Н. Ясмин*	**Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар: Әңгімелесу:** «Арнайы көлік құралдары» **Міндеті:** арнайы көлік құралдарының қолданылуын, жол қозғалысының қарапайым ережелерімен таныстырды жалғастыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** *А.Арлан*	**Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар: Әңгімелесу:** «Табиғат» **Міндеті:** тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды түсіндіруді жалғастыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** *А.Айым*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге машықтандыру. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды машықтандыру. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Қар бетінің төмен түсуін бақылау (карта №10) Міндеті:** Қардың төмен түсуі күн сайын арта түседі, түсі сұрғұлт тартып, қар беті күртіктеніп,асты	**Ағаштарға бақылау жасау (карта №11) Міндеті:** Балалармен бірге ауладағы ағашты қарау: ағаштың бүрлерінің астынан кішкентай жапырақ	**Аққайыңның шырын бөлген уақытын бақылау (карта №12) Міндеті:** Балалардың назарын аққайыңға аудару. Көктем келісімен ағаштардың шырындық	**Бақта өсетін ағаштардың гүлденуін бақылау (карта №13) Міндеті:** Ағаштарды түсіне қарай қарау, жәндіктердің үймелеуін белгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығын айыра	**Жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті бақылау (карта №14) Міндеті:** Балалармен жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті қарау.Күн көп түсетін жерде алғашқы шөптер қылтиып шыға

	борпылдақ қар болатынын түсіндіру. Көктемгі қардың жағдайы туралы балалардың білімін бекіту.Табиғатта болып жатқан өзгерістердің себебі туралы айтып өту. Танымдық қызығушылықтарын дамыту **(экологиялық мәдениет)**	өскіндері өсіп келе жатқанын бақылау. Ағаштарды бүрлері мен бұтақтарына қарап айыра білуге машықтандыру. **(экологиялық мәдениет)**	қозғалысы болатынын атап өту. Бұл процесс көкетемде еріген қардың суын тамыры арқылы жұтып, шырын бөліндісі содан пайда болатынын түсіндіру. **(экологиялық мәдениет)**	білу,ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде қалыптастыру. Эстетикалық талғам мен сезімді тәрбиелеу. **(экологиялық мәдениет)**	бастайтынын бекіту. Күн қыза бастады,қар еріді,топырақ жылынды,көк шөп өсті, яғни балаларды осылай қорытынды жасай білуге машықтандыру. **(экологиялық мәдениет)**
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік! **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба:** «Кел, балалар оқылық» **«Кітаптар шеберханасы» (Үнемді тұтыну)** Балалар бірлесіп кітаптарды жөндейді. **Міндеті:** Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген	**Жоба:** «Кел, балалар оқылық» **Әңгімелесу, сурет қарастыру** «Амандасу дәстүрі» **Міндеті:** Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-**	**Жоба:** «Кел, балалар оқылық» **Мазмұндау** «Менің сүйікті ертегім» **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы: Дидактикалық ойын:**	**Жоба:** «Кел, балалар оқылық» **Әңгімелесу, сюжеттік-рөлдік ойын** Қонақ күту дәстүрі **Міндеті:** Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Әңгімелесу:** Қарапайым	**Жоба:** «Кел, балалар оқылық» **Наурыз дәстүрі** Іс-әрекеттер: сурет салу, ән айту, сахналау. **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу, айтыс өнеріне баулуға жалғастыру. **Сөздік минимум:** Ұлттық тағамдар: қымыз, шұбат, бауырсақ, құрт, қазы, ірімшік. **(қарым-қатынас іс-**

	қызығушылығын дамытуды жалғастыру, **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Табиғаттағы қауіпсіздік» **Міндеті:** Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау. **Құралдар:** табиғат суреттері. **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** Қауіпті – Қауіпсіз» **Міндеті:** Қауіпті және қауіпсіз жағдайларды ажырату. **Құралдар:** Суреттер (мұз үстінде жүру, жолдан өту, гүл жұлу, электр құралдары). **Ойын барысы:** Балалар суреттерді қарап, «қауіпті» немесе «қауіпсіз» екенін айтады. **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Бірлескен іс-әрекет барысында ереже мен тәртіп нормаларын белсенді қолдана білуге ынталандыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!	«Көктемгі қауіпсіздік ережелері» **Міндеті:** Көктем мезгіліндегі қауіптерді білу. **Мазмұны:** Тәрбиеші сұрақ қояды, бала жауап береді. Күн жылынғанда мұз қандай болады? Суға жақындауға бола ма? Бейтаныс жануарды сипау дұрыс па? **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Бірлескен іс-әрекет барысында ереже мен тәртіп нормаларын белсенді қолдана білуге ынталандыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!	экологиялық ұғымдар **Міндеті:** Адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты нығайтуды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білуге үйретуді жалғастыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Дұрыс па, бұрыс па?» **Міндеті:** Қауіпсіз мінез-құлықты қалыптастыру. **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Бірлескен іс-әрекет барысында ереже мен тәртіп нормаларын	**әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Сөздік ойын:** «Егер,. не істейсің?» **Міндеті:** Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге машықтандыру **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Бірлескен іс-әрекет барысында ереже мен тәртіп нормаларын белсенді қолдана білуге ынталандыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!

				белсенді қолдана білуге ынталандыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	
Балалардың үйге қайтуы	Отбасылық саяхаттар туралы естелік фотоларды жіберуін сұрау.	Балабақша мен отбасы арасындағы қарым-қатынасты жетілдіру	Отбасындағы баланың рөлі туралы сұрау	Қауіпсіздік ережелері туралы ұсыныстар айту	Құстарға жемсалғыш жасауды ұсыну.

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Коспакаева А.Е.

«20» наурыз 2026 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №3 «Ботақан»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 26.03-27.03.2026 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі 26.03**	**Жұма 27.03**
Балаларды қабылдау	**Наурыз- Тәуелсіздік және отаншылдық** **Аптаның дәйексөздері -** «Ар-намыс қана тәуелсіздікке тірек бола алады» **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту жыл мезгілі туралы білімдерін толықтыру **(қазақ тілі***)** **«Күй күмбірі»:** «Ақжелең» **https://lmusic.kz/mp3/asylbek-ensepov-akzhelen/149846** **Табиғат бұрышында гүлдерді күту** **Міндеті:** еңбекке баулу, табиғатқа сүйіспеншілік арттыру **(экологиялық мәдениет)**				
				Дидактикалық ойын: «Әуенді таны» **Міндеті:** Әуенді тани білуге машықтандыру. Ойын элементтерін пайдалана отырып, музыкаға	**Зерттеу іс-әрекеті:** «Желдің бағытын зерттеу» **Міндеті:** Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды

				қызығушылықтарын дамыту. **(музыка****)** **Дидактикалық ойын: «Қашан?»** **Міндеті**: Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекітуді жалғастыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Музыкалық балға» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге машықтандыру **(музыка****)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **«Адалдық пен еңбек» (Жауапкершілік)** **Міндеті:** Ата-аналардың баланың бойында өзіне және ісіне деген жауапкершілік пен шыншылдықты тәрбиелеуіне ықпал ету. **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**				
				Әңгіме: «Шындық әрқашан жеңеді». Қателік жасаса да, оны жасырмай айту батырлық екенін түсіндіріңіз.	**Әңгіме:** «Өз ісіңе жауап бер». Ойыншықтарын жинау, өз киімін реттеу – бұл үлкен адамгершілік пен тәртіп екенін айтыңыз.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталды, еңбек, қимыл, бейнелеу,				**Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Табыс пен шығыс» **Міндеті:** табыс пен шығыс ұғымын ажырату. 0-ден 9-ға дейінгі дейінгі	**Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Айырбас ойыны» **Міндеті:** айырбас

дербес және басқалары)				цифр туралы білімдерін пысықтау. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Ереже сақтайық» **Міндеті:** Қоғамдық тәртіпке машықтандыру. **Құралдар:** Ойын алаңы суреті. **Ойын барысы:** Балалар дұрыс және бұрыс әрекеттерді ажыратады. **Қорытынды:** Ережені сақтау – бәріне ортақ.	ұғымын түсіну. "Қанша?", "Нешінші?" сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беруге үйретуді жалғастыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Мен не істер едім?» **Міндеті:** Заңға сай мінез-құлық қалыптастыру. **Құралдар:** Ситуациялық суреттер. **Ойын барысы:** Балалар суретке қарап, өз шешімін айтады. **Мысал:** – Егер біреу сені ренжітсе, не істейсің? **Қорытынды:** Дұрыс шешім – қауіпсіздік кепілі.
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту **Ертеңгілік жаттығу** №14 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Қолды белге қойып тізені жоғары көтеріп жүру, ирелеңдеп жүгіру. **1.** Б.қ.-негізгі тұрыс, шар ұстап,қолдарын төмен түсіріп тұрады. 1-қолды алға созып, шарларды 3 рет бір-біріне ұру.2-б.қ.3-қолдарын жоғары көтеріп,қолдарына қарап,шарларды1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4-б.қ.				

	2. Б.қ, аяқ арасы сәл ашық,қолды жоғары көтеріп тұру.1-оңға иіліп,шарларды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.2-б.қ.3-солға иіліп, шарларды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4.б.қ. **3.** Бастапқы қалып, аяқ арасы ашық, қолда шар. 1дегенде отыру,қолды алға созу. 2 дегенде тұру б.қ келу. 3дегенде отыру. 4 дегенде б.қ келу. **4.** Б.қ.еденде отыру қолда шар. 1дегенде қолдағы шарды аяқ ұшына жеткізу. 2 дегенде б.қ. келу. **5.** Б.қ.қолда шар. шарды жоғары көтеру және алға иілу. 1дегенде шарды жоғары көтеру. 2 дегенде алға қарай иілу. 3дегенде б.қ. келу. **6.** Б.қ. еденге жату, қолда шар, жатып велосипед тебу, жатып дем алу. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. **Біз баламыз шыныққан** **Денсаулығы мықты жан**.				
Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, **(Үнемді тұтыну)** Әумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Әумин (тіл дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)				**Дидактикалық ойын:** «Телеграф» **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, сөздерді буынға бөлуге машықтандыру **(қазақ тілі***; қарым-**	**Сөздік ойын**: «Кім жылдам?» (Жаңылтпаш айту) **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, сөздерді буынға бөлуге машықтандыру

				қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	**(қазақ тілі***; **қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ				**1.Сауат ашу негіздері** Қолды жазуға дайындау. **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың, көгөністер, жеміс-жидектердің дайын суреттерінің сыртын шетке шығармай бастыруды, бояуды машықтандыру. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2. Математика негіздері** Уақытты бағдарлау **Міндеті:** Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу **3. Қазақ тілі** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті**:	**1.Тіл дамыту** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттерді, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдауға, сын есімдер мен үстеулерді қолдануды машықтандыру. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** Табиғатпен таныстыру **Міндеті:** Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. "Өлі табиғат" ұғымымен таныстыру (су, ауа, күн, бұлт, тастар, жел, жаңбыр); өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажыратуға машықтандыру. Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (маусым, адам еңбегі) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бақылау

				Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға машықтандыру. **4. Музыка** «Наурыз — береке бастауы» **Міндеті:** Балалардың Наурыз мерекесі, оның салт-дәстүрлері (бата беру, көрісу) туралы білімдерін кеңейту, Қазақтың ұлттық аспаптары мен ойындарына деген қызығушылығын арттырып, сөздік қорларын байыту.	және түсіндіру. Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату. **3.Көркем әдебиет** **Міндеті:** Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру, **4. Дене тәрбиесі** «Допты заттарды айналдыра жүргізу» **Міндеті:** әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші

					толтырылған доптардан аттап өту; қолдарынан ұстап, жұптарымен айналуға дағдыландыру. Спорттық ойындар: Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебуге дағдыландыру. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебуге дағдыландыру,
2-ші таңғы ас	Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен				**Бақбақтың өсуін бақылау (карта №15)** **Міндеті:** Бақбақтың құрылымы жайлы балалардың білімдерін бекіту. Өсімдіктің өсуі және өсу реті туралы түсініктерін нығайту. Бақбаққа және басқа өсімдіктерге ықыласпен қарауды тәрбиелеу. **Көркем сөз** **Жұмбақ**	**Бұталарды бақылау. (итмұрын, көгіс, қаражеміс, шетен,қ ызыл мойыл) (карта №16)** **Міндеті:** Бұталарды бұтақтарына және бүршіктеріне қарай айыра білу біліктілігін бекіту(көгістің бұтағы осал, сұр, бүршігі домалақ, тегіс,екеуі бірге өседі.)қолайлы шарттармен байланысын

				Кіп-кішкентай қауғабас Шашы түссе дауламас (бақбақ) **Болжам** Егер бақ-бақ ерте гүлдесе,жаз қысқа болады. **Тақпақ** «Бақбақ», А.Оразақын **Қимылды ойын:** «Гүлдер» Гүлдердің атауын пысықтау(ойыншылар өздеріне гүл атауын таңдап алады). Алаңда қозғалу біліктіліктері, белгіні сезіне білу(бастаушы басқа ойыншылармен алаң ішінде қозғалып жүреді, бастаушы гүлді атайды, аты аталған гүл-ойыншы қолын көтеріп қашады);ойын тәртібін сақтау(жаңа гүлді атай алмаған ойыншы бастаушыны ауыстырады). **Еңбек іс-әрекеті** Гүлзарлардағы гүлдері бағып,күту. Гүлдерді дұрыс суару дағдыларын бекіту.(таңертең не кешке суару, күн қызбай тұрғанда асықпай біркелкі суару). Гүлдерге ықыласпен қарауды тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар.Тәжірибе және сараптама** «Тұқымның саяхаты» Өсімдіктің өсуіне қажетті	көрсету(көп жарық,жылу, ылғал) **Көркем сөз** **Жұмбақ** Бір халық аспанда ұшқан аяғы жоқ Ұстаған қолдарында таяғы жоқ Күніне талай жерге кетеркезіп Нәрсенің бұл секілді саяғы жоқ (бұлт) **Қимылды ойын:** «Шегіртке» Алға қарай екі аяқтап секіруді бекіту. Шапшаңдықты дамыту, тепе-теңдікті сақтауды машықтандыру. **Еңбек іс-әрекеті** Қураған бұтақтарды кесу,бұталардың түбін қопсыту. Қураған бұтақтарды кесу үшін балаларды қатыстыру(қураған бұтақтарды белгісі бойынша анықтау),өз еңбегінің мәнін түсіну. Үлкендерге көмектесу ықыластарын тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама.** «Ағаштар мен бұталарды отырғызу үшін не керек?» Ағаштарды отырғызу

				шарттарды бекіту. (тұқым-су,топырақ,жылы,сабақ,жапырақтар,гүл,гүлдің тұқымы пісіп жетілуде тұқымды жел ұшырады.) Тәжірибе. Бақ-баққа «парашют» не үшін керек? Гүлдің құрылымы мен таралуы арасындағы байланыс. Қорытынды. Тұқымдар өте кішкентай,жел «парашюттерге» алысқа ұшуға көмектеседі. **Жеке жұмыс:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге машықтандыру **Өз бетімен іс-әрекет (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	үшін керек заттар мен құралдар туралы білімдерін бекіту.(ойын үшін әр түрлі ойыншықтар шығару;қасық,кубик,қуыршақ және т.б еңбек құралдары: тырнауыш,күрек.) «Қалай аталады?» Берілген суреттердің арасынан ағаштарды, бұталарды және гүлдерді топтау дағдыларын арттыру. **Жеке жұмыс:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге машықтандыру **Өз бетімен іс-әрекет** Балаларға өз рөлін және басқа ойыншылардың рөлдерінің мазмұнын есте сақтауға машықтандыру. Ойын барысында балалар ауысып 2-3 рөлді ойнау алуы, ойын барысында бір-бірімен қарым-қатынас ережелерін білу, бой ұсындыру,теңдік басқару. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық**

					мәдениет)
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді машықтандыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау				
Түскі ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. **Ас қайыру** Дастарқаныңа береке берсін! Бастарыңа мереке берсін! Әумин				
Күндізгі ұйқы	Өз төсек орнын тауып жатуды машықтандыру. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)** **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 14** **Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық « Самал жел» - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: «Ф-ф-ф». «Желдің желпуі» - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. «Жел бұлттарды айдайды» - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **Керует жанындағы жаттығулар** Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ .қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **Шынықтыру шарасы.** Әдемі ирек жолдармен Лақтарша біз ойнақтап				

	Тастан-тасқа секіріп Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. **Демалуды қалыпқа келтіру** *Демді қалыпқа келтіру.* Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық, Көріскенше күн жақсы				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Гигиеналық ша Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)				**Әңгімелесу:** «Отбасым» **Міндеті:** Туыстық қарым-қатынасты ("бауыр", "немере", "шөбере", "ағайын", "туысқан", "жеті ата") білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. **(қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Апта күндері» **Міндеті:** апта күндерін бекіту **(қазақ тілі***)** **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Шама. **Міндеті:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Бейнелеу іс-әрекет:** «Ұлттық тағамдар» **Міндеті:** Бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды парақ бетінде дұрыс бейнелеуді дағдыландыру; Ұжыммен бірге жұмыс

				Сөздік минимум: Апта күндері: дүйсенбі, сейсенбі, сәрсенбі, бейсенбі, жұма, сенбі, жексенбі **Шығармашылық іс-әрекет:** Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру **Міндеті:** Құрылыс материалдарынан қазақ үйдің (киіз үйдің) қаңқасын құрастыруды ауызша сипаттау және сызба арқылы үйрету. Өз әрекетін алдын ала кезең-кезеңімен жоспарлау және мақсатты түрде нәтижеге жету дағдысын пысықтау **шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Ханталапай» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	істеуді, міндеттерді өзара келісіп орындауды дағдыландыру. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) (қазақ тілі***)** **Сөздік минимум:** Ұлттық тағамдар: қымыз, шұбат, бауырсақ, құрт, қазы, ірімшік. **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Аударыспақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**

Балалармен жеке жұмыс				**Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар:** **Әңгімелесу:** «Жақсы деген немене» **Міндеті:** ненің «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажыратуға машықтандыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** *Б. Аиша*	**Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар:** **Әңгімелесу:** «Әдептілік белгісі» **Міндеті:** үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқорлық танытуға машықтандыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** *Ж. Амир*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге машықтандыру. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды машықтандыру. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен				**Бақбақтың өсуін бақылау (карта №15)** **Міндеті:** Бақбақтың құрылымы жайлы балалардың білімдерін бекіту. Өсімдіктің өсуі және өсу реті туралы түсініктерін нығайту. Бақбаққа және басқа өсімдіктерге ықыласпен қарауды тәрбиелеу. **(экологиялық мәдениет)**	**Бұталарды бақылау. (итмұрын, көгіс, қаражеміс, шетен, қызыл мойыл) (карта №16)** **Міндеті:** Бұталарды бұтақтарына және бүршіктеріне қарай айыра білу біліктілігін бекіту(көгістің бұтағы осал, сұр, бүршігі домалақ, тегіс,екеуі бірге өседі.)қолайлы шарттармен байланысын көрсету(көп жарық,жылу,ылғал). **(экологиялық мәдениет)**
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату.				

	Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік! **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)				**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» Адалдық, достық туралы ертегілермен танысу **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** «Денсаулық – басты байлық» **Дидактикалық ойын:** «Пайдалы – зиянды» **Мазмұны:** – Тазалық, гигиена, дұрыс әрекеттер – Қауіпсіздік ережесін қайталау **Дамытылатын дағды:** өзін-өзі күту, сөйлеу **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Театр қойылымдары.** **Міндеті:** Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беруге машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Сөздік ойын:** «Болады – болмайды» (Доппен ойын) **Міндеті:** Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге машықтандыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-**

				Еркін ойын **Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Сөздік минимум:** татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Рұқсат па? Ренжімеңіз!	**әрекеті)** **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**
Балалардың үйге қайтуы				Балабақша мен отбасы арасындағы қарым-қатынасты жетілдіру	Ертеңгіліклік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.

«КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы»
МКҚК
әдіскері Коспакаева А.Е.

«27» наурыз 2026 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограмма

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №3 «Ботақан»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 30.03, 31.03.2026 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі** **30.03**	**Сейсенбі** **31.03**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	**Наурыз- Тәуелсіздік және отаншылдық** **Аптаның дәйексөздері** - «Патриотизм - ата-анаңды құрметтей білуің» (Б.Момышұлы) **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** Балаларды қабылдау: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. **«Күй күмбірі»:** «Ақжелең» **https://lmusic.kz/mp3/asylbek-ensepov-akzhelen/149846** **Табиғат бұрышында гүлдерді күту** **Міндеті:** еңбекке баулу, табиғатқа сүйіспеншілік арттыру **(экологиялық мәдениет)**				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **(музыка ****) («Менің Қазақстаным»)** **Дидактикалық ойын:**	**Әңгімелесу** «Көктем» **Міндеті:** табиғат құбылыстарын сипаттауға машықтандыру, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану			

	«Сағат» **Міндеті:** Циферблат бойынша уақытты анықтауға машықтандыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Шығармашылық іс-әрекет:** «Батыр» мүсіндеу **Міндеті:** Ұлттық киімдегі адам пішінін (батыр) қарапайым пропорцияларын сақтап мүсіндеуді пысықтау. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	дағдыларын қалыптастыруға жалғастыру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті; қазақ тілі***)** **Бейнелеу іс-әрекеті:** «Наурыз мерекесі» сурет салу **Міндеті:** Мерекелерді, суретте бейнелеуге үйрету. Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды тігінен және көлденең ұстап, жіңішке және жуан сызықтарды салуды дағдыландыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) (қазақ тілі***)**			
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут»** **«Адалдық пен еңбек» (Жауапкершілік)** **Міндеті:** Ата-аналардың баланың бойында өзіне және ісіне деген жауапкершілік пен шыншылдықты тәрбиелеуіне ықпал ету. **(«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**				
	Еңбек: «Еңбек – бәрін жеңбек». Үйдегі кішігірім істерге (ыдыс жинау, шаң сүрту) баланы қатыстырып, еңбегін бағалаңыз.	**Әңгіме:** «Менің жақсы қасиеттерім». Баламен бірге оның бойындағы жақсы қасиеттерді (көмекшіл, шыншыл, ақылды) атап, мақтан ететініңізді білдіріңіз.			
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік,	**Дидактикалық ойын:** «Заттар әлеміне саяхат» **Міндеті:** Заттардың қандай материалдардан	**Әңгімелесу:** «Менің елімнің салт-дәстүрі» **Міндеті**:			

шығармашылық, эксперименталды, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс- әрекеті)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Дүкен» **Міндеті:** Ақша ұғымын қалыптастыру, сатып алу-сату әрекетін түсіну. 10 көлеміндегі сандарды салыстыруға машықтандыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығаруға машықтандыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Менің құқығым» **Міндеті:** Баланың негізгі құқықтарын (ойнау, оқу, демалу, қауіпсіздік) ажырата білу. **Құралдар:** Суретті карточкалар (ойын, оқу,	Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, "Асар", "Сүйінші сұрау" дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп, келісіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Қаржылық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Дидактикалық ойын:** «Қажет пе, қажет емес пе?» **Міндеті:** қажеттілік пен қалау айырмасын ажырату. Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтауға машықтандыру. **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Құқықтық сауаттылық («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**			

	демалу, тамақ, дәрігер, отбасы). **Ойын барысы:** Тәрбиеші карточкаларды көрсетеді. Балалар сурет бойынша қандай құқық екенін атайды. «Бұл неге маңызды?» деген сұраққа қысқаша жауап береді. **Қорытынды:** Әр баланың өз құқықтары бар екенін бекіту.	**Дидактикалық ойын:** «Дұрыс – бұрыс» **Міндеті:** Жақсы және жаман әрекеттерді ажырату. **Құралдар:** Қызыл және жасыл дөңгелектер. **Ойын барысы:** Тәрбиеші жағдай айтады. Бала дұрыс болса – жасыл, бұрыс болса – қызыл көтереді.			
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту **Ертеңгілік жаттығу** №14 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Қолды белге қойып тізені жоғары көтеріп жүру, ирелеңдеп жүгіру. **1.** Б.қ.-негізгі тұрыс, шар ұстап,қолдарын төмен түсіріп тұрады. 1-қолды алға созып, шарларды 3 рет бір-біріне ұру.2-б.қ.3-қолдарын жоғары көтеріп,қолдарына қарап,шарларды1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4-б.қ. **2.** Б.қ, аяқ арасы сәл ашық,қолды жоғары көтеріп тұру.1-оңға иіліп,шарларды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.2-б.қ.3-солға иіліп, шарларды 1-2-3 деп,бір-біріне ұру.4.б.қ. **3.** Бастапқы қалып, аяқ арасы ашық, қолда шар. 1дегенде отыру,қолды алға созу. 2 дегенде тұру б.қ келу. 3дегенде отыру. 4 дегенде б.қ келу. **4.** Б.қ.еденде отыру қолда шар. 1дегенде қолдағы шарды аяқ ұшына жеткізу. 2 дегенде б.қ. келу. **5.** Б.қ.қолда шар. шарды жоғары көтеру және алға иілу. 1дегенде шарды жоғары көтеру. 2 дегенде алға қарай иілу. 3дегенде б.қ. келу. **6.** Б.қ. еденге жату, қолда шар, жатып велосипед тебу, жатып дем алу.			

	Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. **Біз баламыз шыныққан** **Денсаулығы мықты жан**.				
Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. **(Үнемді тұтыну)** **Ойын - жаттығу:** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі - жиі жуын сен, Тәңертең де кешке де, Жуын күндіз - кешке де, Жуын күндіз - түсте де, Жуын тамақ алдында.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Дидактикалық ойын:** «Сөзді есіңе сақта» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу; Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге машықтандыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет; қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Музыкадағы үш кит» **Міндеті:** Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру.	**Дидактикалық ойын:** «Үлкен – кішкентай» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге машықтандыру **(музыка****)** **Дидактикалық ойын:** «Әртүрлі сөздерді жинақта» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге машықтандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-**			

	(музыка**)**	**әрекет; қазақ тілі***)**			
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті **Міндеті:** Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыруға, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдануға машықтандыру. **2. Көркем әдебиет** «Үш қыз» татар халық ертегісі **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге машықтандыру. **3.Қоршаған әлеммен таныстыру** Өсімдіктер әлемі **Міндеті:** Туған өлкенің өсімдіктері	**1. Сауат ашу негіздері** Қолды жазуға дайындау **Міндеті:** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салуға машықтандыру. **2. Математика негіздері** Уақытты бағдарлау **Міндеті:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтауға машықтандыру**.** **3. Қазақ тілі** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті**: Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын			

	(ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту, "орман", "шалғын" және "бақша" ұғымдарымен таныстыруды жалғастыру. Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: өсімдік жапырақтары, сабақтарының қозғалуы, гүлдердің күн шыққанда жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы, тамырдың суды сорып, сабағы арқылы су өткізіп, басқа бөліктерін қоректендіруі туралы түсіндіру. Өсімдіктердің өсуі үшін ылғалдың, жарықтың, жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды, суықты, күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі, олардың өсуі және көбеюі. **4. Дене тәрбиесі** «Допты қақпаға тебу» **Міндеті**: Жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықта жүгіру; белгіленген жерге дейін жылдамдыққа (ұзындығы 20 метр) жүгіруге дағдыландыру,	ойдан құрастыруға баулу. **4. Музыка** **«**Ұлы дала әуені» **Міндеті:** Қазақ халқының күйшілік өнерінің ерекшелігін түсіндіруді жалғастыру. Аспаптық музыка арқылы ұлттық құндылықтарды құрметтеуге тәрбиелеу.			

	Спорттық ойындар. Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебуге дағдыландыру, Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебуге дағдыландыру.				
2-ші таңғы ас	Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға,түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу.)				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды машықтандыру.				
Серуен	**Шырша және қарағайды салыстыра бақылау (карта №17)** **Міндеті:** Балалармен қарағайды қарау. Ағашты тауып атай білу. Қарағай мен шыршаны салыстыру; Ұқсастығы мен айырмашылығы. Ағаш биік, діңгегі тік, тегіс, қабығы сұр,қатпарлы. Ол ағаштың ішкі бөлігінің кеуіп кетуінен, зиянкестерден, әр түрлі зақымданудан сақтайды. Қабығы өсу барысында пайда болады. Ерте көктемде 2-3 күнде қарағайдың жіңішке	**Құстардың ұшып келуін бақылау (карта №18)** **Міндеті:** Балалардың назарын ең бірінші өз атамекеніне ұшып келетін құстың-ұзақ екеніне көңіл аударту. Олар суықтан қорықпайды, тамағын тауып алады. Жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту. Жиі кездесетін жыл құстарының атауын, олардың ерекшеліктерін, ұқсастықтарын айыра білу. Құстардың пайдасы туралы білімдерін бекіту. Табиғат құбылыстарының			

	бұтақтарында көк-жасыл түсті қылқан шоқтары пайда болады. Олардың арасында қызғылт немесе жасыл бүршіктер және сары масақтар көрінеді. Көктемгі табиғаттың сұлулығын ұғына білу біліктілігін арттыру. **Көркем сөз** **Жұмбақтар** Тікен-тікен тік пісте Қысы жазы бір түсте (шырша) **Болжам** Егер шырша мен қарағай бұтақтары төменге иілсе – жаңбырға. **Қимылды ойын: «Бүршіктен атта»** Бұйрықты орындау біліктіліктерін пысықтау-бүршіктен аттау,жүгіру(оң және сол жақпен),жүру-тоқтамау,кідіріссіз.Шыдамдылықтарын дамыту. **Еңбек іс-әрекеті** Қылқан жапырақты ағаштарды күту(қажетті жағдайда) балаларды діңгектің айналасын қопсытуға, қылқандарын жинауға қатыстыру.Еңбек құралдарына ұқыпты қарауды,іскерлік мәдениетті тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар.Тәжірибе мен**	арасындағы заңды байланысты көре білуге машықтандыру. **Көркем сөз** **Жұмбақ** Түгі қара мақпалдай Төсі ақ сыр жаққандай Ұшса оқтай зулайды Көктен жұлдыз аққандай (қарлығаш) **Болжам** Шағала ұшып келсе мұз кетеді. Тақпақтар Жасыл келіп жатты алап Куды көктем қыс күнін Айыр құйрық ақ тамақ Келді аяулы құс бүгін **Қимылды ойын:** «Лашын мен ұябасар» Балалардың бірінің артынан бірі сап түзей қозғалу біліктіліктерін бекіту. Келесі шарттарды орындату: бір-бірінен ажырап қалмау, лашын соңғы ойыншыны ұстайды, ұябасар лашынды қолымен ұстамайды. Ойынды өз бетімен ұйымдастыру қажеттілігін дамыту. **Еңбек іс-әрекеті** Алаңдағы құстарды тамақтандыру Балаларды топ алаңына ұшып келген құстарды тамақтандыруға			

	сараптама. «Бұтағына қарай ағашты табу» Бөліктерден бүтін құрау. Бұтақтарға қарап ағашты атауды машықтандыру **Жеке жұмыс:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге машықтандыру **Өз бетімен іс-әрекет** Ойынды ұйымдастыру барысында (қажетті жағдайда және оның барысында)балалардың қарым-қатынастарының өнегелі болуын, өз рөлдерінің орнын білуін,бір-біріне достық сезіммен қарауын, қиын жағдайда бір-біріне көмектесе алуын, қайырымдылық қасиеттерін көрсете білуіне көмектесу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (экологиялық мәдениет)**	қатыстыру. Құстарға деген адамгершілік – әрекеттілікті тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын. Тәжірибе және сараптама.** «Сауысқан да, қарға да емес» Сурет бойынша әр түрлі құстарды балалардың тани білуі. Қыстайтын және жыл құстарын айыра білу біліктіліктерін бекіту. Балалардың назары мен тапқырлығының дамуына ықпал ету. Ойынмен балалардың көңілін көтеру. **Жеке жұмыс:** 10 көлеміндегі сандарды салыстыруға машықтандыру **Жеке жұмыс:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге машықтандыру **Өз бетімен іс-әрекет** Ортақ ойында өз тәртібі үшін жауапкершілікті тәрбиелеу, ойынның түпкі ниетін іске асыруға құлшыну. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-**			

		әрекеті) (экологиялық мәдениет)			
Серуеннен оралу	Серуеннен келгеннен кейін киімдерін ұқыпты ілуді қадағалау. Қолдарын жууға машықтандыру. Серуеннен ішке қатармен, саппен жүруді машықтандыру. Балаларға қимылды ойын түрінде машықтандыру. Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру. Міндеті: балаларды ұқыптылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу				
Түскі ас	Кезекшілердің еңбек әрекеті (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу. **Ойын- жаттығу:** Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Ас қайыру** Дастарқаныңа береке берсін! Бастарыңа мереке берсін! Әумин				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Ана мен бала» музыкасын тыңдату				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру **(дене тәрбиесі**)** **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 14** **Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық « Самал жел» - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: «Ф-ф-ф». «Желдің желпуі» - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. «Жел бұлттарды айдайды» - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **Керует жанындағы жаттығулар** Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ .қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу.				

	Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **Шынықтыру шарасы.** Әдемі ирек жолдармен Лақтарша біз ойнақтап Тастан-тасқа секіріп Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. **Демалуды қалыпқа келтіру** *Демді қалыпқа келтіру.* Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық, Көріскенше күн жақсы				
Бесін ас	Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Еңбек іс-әрекеті:** «Топтағы тазалық» **Міндеті:** Топта тазалық сақтауға, табиғат бұрышындағы тіршілік иелеріне күтім жасауға баулу**;** еңбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын, түсінуге және бағалауға машықтандыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Тақия тастамақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға	**Еңбек іс-әрекеті:** «Ойыншықтар бұрышында» **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын - ұлт қазынасы:** «Бәйге» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысуға;			

	белсенділікпен қатысуға; бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**	бастамашылдық танытуға, ойын ережелерін сақтауға дағдыландыру **(дене тәрбиесі**) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)**			
Балалармен жеке жұмыс	**Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар: Әңгімелесу:** «Жануарлар мен өсімдіктер» **Міндеті:** жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы білімдерін кеңейту **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** *Ж. Арыстан, Ж Жанайым*	**Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар: Әңгімелесу:** «Әдептілік белгісі» **Міндеті:** үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқорлық танытуға машықтандыру **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** *Ж. Амир*			
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге машықтандыру. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды машықтандыру. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Шырша және қарағайды салыстыра бақылау (карта №17) Міндеті:** Балалармен қарағайды қарау. Ағашты тауып атай білу. Қарағай мен шыршаны салыстыру; Ұқсастығы мен айырмашылығы. Ағаш биік, діңгегі тік, тегіс, қабығы сұр,қатпарлы. Ол ағаштың ішкі бөлігінің	**Құстардың ұшып келуін бақылау (карта №18) Міндеті:** Балалардың назарын ең бірінші өз атамекеніне ұшып келетін құстың-ұзақ екеніне көңіл аударту. Олар суықтан қорықпайды, тамағын тауып алады. Жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту. Жиі			

	кеуіп кетуінен, зиянкестерден, әр түрлі зақымданудан сақтайды. Қабығы өсу барысында пайда болады. Ерте көктемде 2-3 күнде қарағайдың жіңішке бұтақтарында көк-жасыл түсті қылқан шоқтары пайда болады. Олардың арасында қызғылт немесе жасыл бүршіктер және сары масақтар көрінеді. Көктемгі табиғаттың сұлулығын ұғына білу біліктілігін арттыру. **(экологиялық мәдениет)**)	кездесетін жыл құстарының атауын, олардың ерекшеліктерін, ұқсастықтарын айыра білу. Құстардың пайдасы туралы білімдерін бекіту. Табиғат құбылыстарының арасындағы заңды байланысты көре білуге машықтандыру. **(экологиялық мәдениет)**			
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік! **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Әңгімелесу:** Айтыс деген не? Айтыс сөздерін жаттау **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:**	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** «Мақал-мәтелге мнемокесте жаса» **Міндеті:** логикадық ойлау қабілеттерін дамыту, шешендікке, сөз өнеріне баулу, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға машықтандыру.			

	Дидактикалық ойын: «Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері туралы» **Міндеті:** Үйдегі, балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажыратуларын машықтандыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-**	**(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Қауіпті – қауіпсіз» **Міндеті:** Балаларды жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді саналы түрде орындауға баулуды жалғастыру. Ережелер барлығына жақсы болуы (қарапайым, жайлы, қауіпсіз) үшін жасалатынын балалардың түсінуі маңыздылығын түсіндіру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) («Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы)** **Еркін ойын** **Міндеті:** Айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, өзінің педагогтерін, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу. Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау **(зерттеу іс-әрекеті,**			

	әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	**танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**			
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналардың сұрақтарына жауап беру	«Балаңызды үй шаруасына араластырасыз ба?» атты сауалнама.			

Дидактикалық ойындар:

1 апта
«Жауабын айт»
Міндеті: Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен байыту; сөздердің мағынасын түсіну.
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші тұрмыстық заттарды немесе олардың белгілерін атап сұрақ қояды, балалар заттың атын, қасиетін дәл тауып, жауап беруі тиіс.

«Қызыл-ақ»
Міндеті: Сөз ішіндегі дыбысты табу, баланың есту қабілетін жетілдіру.
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші белгілі бір дыбысы бар сөздерді атайды. Балалар сөз ішінен сол дыбысты естігенде (шартқа байланысты) қызыл немесе ақ белгіні (карточканы) көтеріп, жауапты білдіреді.

«Арман жинағы» (Қаржылық сауаттылық)
Міндеті: Мақсат қою және жоспарлау. «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіруді жалғастыру.
Ойын ережесі / барысы: Балалар өз армандары мен мақсаттарын жоспарлайды. Заттарды топтап, «бір» ұғымының жиынтық мағынасын (бір топ, бір жинақ) ереже бойынша ажыратады.

«Кім көмектеседі?» (Құқықтық сауаттылық)
Міндеті: Қауіпсіздік және құқықтық көмек туралы түсінік беру.
Құралдар: Полиция, дәрігер, тәрбиеші суреттері.
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші: «Қауіп төнсе кімге жүгінеміз?» – деп сұрақ қояды. Балалар тиісті маманның (полиция, дәрігер, тәрбиеші) суретін тауып көрсетіп, түсіндіреді. *Қорытынды:* Үлкендер әрқашан көмектеседі.

«Айырбас ойыны» (Қаржылық сауаттылық)
Міндеті: Айырбас ұғымын түсіну. «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіруді жалғастыру.

Ойын ережесі / барысы: Балалар заттарды немесе тауарларды бір-бірімен өзара айырбастау ережесін үйренеді, жиын ішінен бір заттың құнын анықтайды.

«Мен не істер едім?» (Құқықтық сауаттылық)
Міндеті: Заңға сай мінез-құлық қалыптастыру.
Құралдар: Ситуациялық суреттер.
Ойын ережесі / барысы: Балалар суретке қарап, өз шешімін айтады. Мысалы: «Егер біреу сені ренжітсе, не істейсің?» деген сұраққа ереже бойынша дұрыс, қауіпсіз жауапты тауып айтуы керек. *Қорытынды:* Дұрыс шешім – қауіпсіздік кепілі.

«Банкомат» (Қаржылық сауаттылық)
Міндеті: Банк қызметі, ПИН-код, картамен жұмыс істеу мәдениетін қалыптастыру. 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға машықтандыру.
Ойын ережесі / барысы: Балалар банкоматтан ақша алу ережесін (карта салу, ПИН-код теру) рөлдік бағытта ойнайды. Сандарды 1-ден 10-ға дейін тура және кері санау арқылы кодтарды енгізеді.

«Теңге алу» (Ұлттық ойын негізінде / Қаржылық сауаттылық)
Міндеті: Теңгелерді ажырата білуге, ептілікке және жылдам есептеуге баулу. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуын тану.
Ойын ережесі / барысы: Балалар жердегі (үстелдегі) тиындар мен теңгелерді жылдам жинап, олардың номиналын ажыратады және 6–10 көлеміндегі сандарды есептеп шығарады.

«Әділдік таразысы» (Құқықтық сауаттылық)
Міндеті: Әділ және әділетсіз әрекеттерді салыстыру.
Құралдар: Таразы суреті, жағдаят карточкалары.
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші бір жағдаятты оқиды. Балалар бұл әрекеттің әділ немесе әділетсіз екенін анықтап, себебін дәлелдеп, таразының тиісті жағына қояды.

«Бұл қай кезде болады?» (Үстеу)
Міндеті: Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру.
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші уақыт пен мезгілге қатысты суреттерді көрсетеді немесе сипаттайды. Балалар уақыт үстеулерін (таңертең, кешке, көктемде т.б.) қолдана отырып, әңгіме құрап айтады.

«Айырмашылығын табу» (Қаржылық сауаттылық)
Міндеті: Зейінділікті дамыту, ақша белгілерінің элементтерін (түсі, саны, суреті) тану. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуын меңгеру.
Ойын ережесі / барысы: Балалар екі ұқсас ақша белгісінің немесе карточканың суретіне қарап, олардың түсі, саны, суреттеріндегі ерекшеліктер мен айырмашылықтарды тауып атайды.

«Мен заңды білемін» (Құқықтық сауаттылық)
Міндеті: Қарапайым ережелерді есте сақтау.

Құралдар: Белгілер (тыйым салу, рұқсат ету).
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші белгіні көрсетеді, балалар оның не білдіретінін («болады» немесе «болмайды») айтып, күнделікті өмірмен байланыстырып ережесін түсіндіреді.

Тәжірибе: «Ауа райын сипатта!» (Серуенде)
Міндеті: Көктемгі ауа райының өзгерістерін бақылап, сипаттау.
Ойын ережесі / барысы: Балалар далаға шығып, күннің қандай екенін (жылы, ашық, суық, құрғақ, желді, жаңбырлы, тұманды) сөздермен сипаттап айтып береді.

Тәжірибе: «Жақсы, жаман» (Серуенде)
Міндеті: Табиғатта болып жатқан құбылыстардың жақсы және қарама-қайшы тұстарын көре білуге машықтандыру. Өлі мен тірі табиғаттың байланысын түсіндіру, ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту.
Ойын ережесі / барысы: Балаларға желдің әсерінен болатын жағымды және жағымсыз жағдайларды айту ұсынылады (Мысалы: Желдің жақсы жағы – ауаны тазартады, жаман жағы – шаң көтереді, ағашты сындырады).

Тәжірибе: «Көктемге арнап бояу табайық» (Серуенде)
Міндеті: Балалардың жыл мезгілі туралы білімін тиянақтау. Өсімдіктер мен жануарларның көктемде бояуы қанық болатынын түсіндіру, байланыстыра сөйлеуді дамыту.
Ойын ережесі / барысы: Балалар ауладан көктем мезгіліне тән түстер мен бояуларды (жасыл шөп, көк аспан т.б.) тауып, олардың қысқы мезгілден айырмашылығын әңгімелейді.

Тәжірибе: «Бұлт неге ұқсайды?» (Серуенде)
Міндеті: Түрлі заттар мен жануарлардың келбетін таба білуге машықтандыру. Қиялын, шығармашылық қабылдауын дамыту.
Ойын ережесі / барысы: Балалар аспандағы бұлттардың пішініне қарап, оларды қиялдау арқылы қандай да бір жануарға немесе затқа ұқсатып табады.

«Жыл мезгілдері» (Жеке жұмыс)
Міндеті: Жыл мезгілдерін, айларды ретімен атауға машықтандыру.
Ойын ережесі / барысы: Бала (М. Кәусар) жыл мезгілдерінің суреттерін ретімен қойып, әр мезгілге жататын ай аттарын кезекпен атап шығады.

«Жолды тап» (Жеке жұмыс)
Міндеті: Қағаз бетінде бағдарлай білуге үйрету.
Ойын ережесі / барысы: Бала (А. Арлан) қағаз бетіндегі лабиринт немесе бағыттар бойынша көрсетілген нысанаға жету жолын сызып көрсетеді.

«Заттарды салыстыр» (Жеке жұмыс)
Міндеті: Әртүрлі белгілері бойынша заттарды салыстыруға машықтандыру (түсі, пішіні, өлшемі).
Ойын ережесі / барысы: Балалар (Ж. Жанайым, К. Дінмұхамед) алдарындағы екі немесе бірнеше затты алып, олардың түсін, пішінін, көлемін салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын айтады.

«Қанша?», «Нешінші?» (Жеке жұмыс)
Міндеті: «Қанша?» және «нешінші?» сұрақтарын ажыратуға, оларға дұрыс жауап беруге машықтандыру.
Ойын ережесі / барысы: Балаға (Б. Аиша) заттар қатары көрсетіледі. Тәрбиешінің сұрағына қарай заттардың жалпы санын (қанша?) және олардың реттік орнын (нешінші?) ереже бойынша санап тауып айтады.

«Апта күндері» (Жеке жұмыс)
Міндеті: Апта күндерін атауға машықтандыру.
Ойын ережесі / барысы: Бала (Н. Нурсана) аптаның 7 күнін дүйсенбіден жексенбіге дейін ретімен және «бүгін», «кеше», «ертең» ұғымдарымен байланыстырып атайды.

«Көліктер» (Қауіпсіздік сабағы)
Міндеті: Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіндіруді жалғастыру; қауіпсіздікті сақтауға үйрету.
Ойын ережесі / барысы: Балалар арнайы көліктердің (жедел жәрдем, өрт сөндіру, полиция) суреттерін таңдап, олардың қандай қызмет атқаратынын және оларды көргенде жолда қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керектігін айтады.

«Ақ сандық, көк сандық» (Жоба жұмысы)
Міндеті: Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту, шешендікке, сөз өнеріне баулу.
Ойын шарты / ережесі: Балалар шеңберге тұрады. Ортада бір «сандық» (қорапша) тұрады. Ішінде аналарға арналған теңеу сөздер жазылған қағаздар немесе заттар болады. Балалар кезекпен алып, анасына арналған жақсы сөз айтады (Мысалы: «Менің анам — айдай сұлу, күндей ыстық, гүлдей құлпырған»).

«Жол белгілері» (Қауіпсіздік сабағы)
Міндеті: Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтауға машықтандыру. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өтуге машықтандыру.
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші жол белгісін не бағдаршам түсін көрсетеді. Балалар ереже бойынша жаяу жүргінші немесе көлік жүргізушісі ретінде қалай әрекет ету керектігін айтып, белгіні түсіндіреді.

«Құстарды қарсы алайық» (Жоба жұмысы)
Міндеті: Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға машықтандыру.
Ойын шарты / ережесі: Тәрбиеші құстардың суретін көрсетеді немесе сипаттайды (мәселен: «Бұл құс адамның досы, үйдің шатырына ұя салады, ол не?»). Балалар ереже бойынша құстың атын («Қарлығаш») тауып, ол туралы білетін мақал-мәтелін айтады.
2 апта
Театрландырылған ойын: «Мақтақыз бен мысық»
Міндеті: Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру.

Ойын ережесі / барысы: Балалар ертегі кейіпкерлерінің рөлдеріне бөлініп, ереже бойынша өз кейіпкерінің сөзін, іс-әрекетін, дауыс ырғағын сахналап жеткізеді.

«Заттарды сипатта»
Міндеті: Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дойінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.
Ойын ережесі / барысы: Бала суреттегі немесе алдындағы затты алып, ережеге сай 5-6 сөйлемнен тұратын сипаттау әңгімесін құрайды және оқиға желісінің басы мен соңын болжайды.

«Дүкенге саяхат» (Қаржылық сауаттылық)
Міндеті: Балаларға «керек» (бірінші кезектегі қажеттілік) капсе «қалаймын» (ойыншықтар, тәттілер) ұғымдарын түсіндіру. «Бір» сөзінің мағынасы, ол жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіруді жалғастыру.
Ойын ережесі / барысы: Балалар «дүкеннен» зат сатып алғанда, бірінші кезекте ең қажетті тауарларды («керек») таңдауы тиіс. Ойыншықтар мен тәттілерді («қалаймын») екінші кезекке қойып, заттар тобын ажыратады.

«Менің құқығым – менің таңдауым» (Құқықтық сауаттылық)
Міндеті: Баланың негізгі құқықтарын таныту.
Құралдар: Суретті карточкалар (ойын, демалыс, оқу, отбасы).
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші суретті көрсетеді, бала суретке қарап ереже бойынша: «Менің құқығым — ойнау», «Менің құқығым — білім алу» деп өз құқықтарын атап береді. *Қорытынды:* Әр баланың өз құқығы бар.

«Бұл не? Қажеттілік пе, әлде қалау ма?» (Қаржылық сауаттылық)
Міндеті: Балаларды ең маңызды заттарды (тамақ, киім, үй) ермек үшін алынатын заттардан (ойыншық, тәттілер) ажырата білуге баулу. «Бір» сөзінің мағынасын түсіндіруді жалғастыру.
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші әртүрлі заттардың суретін көрсетеді. Балалар бұл заттың адам өміріне ең маңызды «қажеттілік» немесе жай ғана «қалау» екенін ереже бойынша топтап, дәлелдейді.

«Дұрыс па, бұрыс па?» (Құқықтық сауаттылық)
Міндеті: Құқық пен міндетті ажырата білу.
Құралдар: Жасыл (дұрыс), қызыл (бұрыс) дөңгелектер.
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші түрлі жағдаяттарды айтады (Мысалы: «Досыңның ойыншығын сұрамай алу» немесе «Үлкенге көмектесу»). Балалар әрекет дұрыс болса – жасыл, бұрыс болса – қызыл дөңгелекті көтереді. *Қорытынды:* Әр әрекеттің ережесі бар.

Логикалық ойын: «Ақша қайдан келеді?» (Қаржылық сауаттылық)
Міндеті: Балаларға ақшаның еңбек арқылы келетінін, оның аспаннан түспейтінін түсіндіру. 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға машықтандыру.
Ойын ережесі / барысы: Балалар түрлі мамандық иелерінің еңбегін талқылайды. Сұрақтарға жауап беру барысында 1–10 сандарын тура және кері санап, еңбек пен табыс байланысын түсінеді.

«Құқықтық бағдаршам» (Құқықтық сауаттылық)
Міндеті: Жақсы және жаман әрекеттерді тану.
Құралдар: Бағдаршам белгілері (жасыл, сары, қызыл).
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші балалардың іс-әрекетін оқиды. Балалар ережеге сай белгі береді: Жасыл — рұқсат етіледі (жақсы әрекет), Сары — ойланып көр, Қызыл — болмайды (жаман әрекет). *Қорытынды:* Әр ережені сақтау маңызды.

«Тауар ма, әлде қызмет пе?» (Қаржылық сауаттылық)
Міндеті: Зат сатып алу (тауар) мен біреудің көмегін пайдалану (қызмет) арасындағы айырмашылықты машықтандыру. 6–10 сандарының пайда болуын көрнекілікпен ұғыну.
Ойын ережесі / барысы: Балалар карточкадағы суреттерді екі топқа бөледі: қолға ұстайтын заттарды «тауар» тобына, ал шебердің, шаштараздың не дәрігердің көмегін «қызмет» тобына жатқызады.

«Менің міндеттерім» (Құқықтық сауаттылық)
Міндеті: Баланың міндеттерін түсіндіру.
Құралдар: Үй, балабақша бейнеленген суреттер.
Ойын ережесі / барысы: Балалар суреттерге қарап, өздерінің үйдегі және балабақшадағы міндеттерін (Мысалы: ойыншықты жинау, үлкенді тыңдау) кезекпен атап шығады. *Қорытынды:* Құқықпен бірге міндет те болады.

«Біздің көмекшілеріміз» (ҰІӘ дайындық)
Міндеті: Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, materials, қолданылуы) салыстыра білуге машықтандыру.
Ойын ережесі / барысы: Балалар өздеріне берілген тұрмыстық немесе оқу құралдарын («көмекшілерді») алып, олардың неден жасалғанын, түсін, пішінін және не үшін қажет екенін ереже бойынша сипаттап, салыстырады

«Әртүрлі сөздерді жинақта»
Міндеті: Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру; сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу.
Ойын ережесі / барысы: Балалар берілген бір сөзді негізге ала отырып, оған басқа сөздерді қосып, үлкен жайылма сөйлем құрап жинақтайды.

«Телеграф»
Міндеті: Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, сөздерді буынға бөлуге машықтандыру.
Ойын ережесі / барысы: Тәрбиеші бір сөз айтады, балалар «телеграф» сияқты сол сөзді буынға бөліп, әр буын сайын қолдарын шапалақтап (немесе үстелді қағып) буын санын анықтайды.

«Көктем ерекшеліктерін кім көп атайды?» (Серуенде)
Міндеті: Ерте түскен көктемнің ерекшеліктерін атай білуге машықтандыру. Сөздік қорын молайту.
Ойын ережесі / барысы: Балалар шеңберде тұрып, кезекпен көктемнің бір белгісін (қар ериді, күн жылынады, жылғалар ағады т.б.) қайталамай айту жарысын өткізеді.

3 апта

«Сөзді есіңе сақта»
Дамытушы ойын: Балалардың сөздік қорын молайту, ойлау қабілетін дамыту.
Қажетті құралдар: Әр балаға 4 - 5-тен суреттер беріледі.
Ойынның шарты: Тәрбиеші өтілген жаңа сабаққа байланысты 5-6 сөз айтады, балалар айтылған сөздерді сол қалпында қайталап айтып шығулары керек. Сөздерді шатастырып алса, қолындағы суретті ойын бастаушы балаға береді. Кім қолындағы суретті көбірек сақтай алса, сол жеңімпаз болады.

«Пішіндерді боя»
Міндеті: Түстерді тани білуге машықтандыру. Ойын элементтерін пайдалана отырып, математикаға қызығушылықтарын дамыту.
Көрнекіліктері: геометриялық пішіндер
Ойын шарты: тәрбиешінің берген ақ қағаздарын шимайламау керек, тәрбиешінің нұсқауын күтуі тиіс.

«Заттар әлеміне саяхат»
Міндеті: топ бөлмесіндегі көптеген әр – түрлі заттарға балалардың назарын аудару. Олардың нақты атаулары мен қасиеттерін балалар біледі ме, жоқ па соны тексеру. Балаларға түрлі жағдайларда және күнделікті өмірде оларды дұрыс пайдалануға дамыту.
Ойын ережесі: Үлкен саяхатшының нұсқауларын орындау. Заттарды көрсете білу және барлығын көрінетіндей, естілетіндей етіп атын атау. Заттардың ерекшелігі
жөнінде және оны қолдану ережесін айту. Қиналған кезде бір – біріне көмектесу.

Қай жерде не бар?»
Міндеті: Кеңістікті бағдарлай білуге машықтандыру.
Ойынның құрал-жабдықтары:Топтағы ойыншықтар.
Ойынның мазмұны:Балаларға кеңістік туралы суреттер беріледі. Кеңістік бейнеленген суреттерді қайда не тұрғанын атайды. Мысалы: қуыршақ шкафтың үстінде.

«Қайтала»
Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау және есту қабілетін дамыту.
Ережесі: Жүргізуші айтқан сөзді немесе дыбыстар тізбегін балалар еш қатесіз, дәл сол ырғақпен қайталауы тиіс.

4-5 апта

«Теңге алу» (Ұлттық ойын негізінде)
Міндеті: Теңгелерді ажырата білуге, ептілікке және жылдам есептеуге баулу.
Қажетті құралдар: Тиын ақшалар (немесе қағаздан жасалған үлгілері), аттың макеті немесе шеңбер.
Ойын барысы:

Жерге (немесе үстел үстіне) номиналы әртүрлі тиындар шашылады.
Балалар "атпен шауып келе жатқандай" белгілі бір қашықтықты жүріп өтіп, еңкейіп тиынды іліп алуы керек.
Ойын соңында әр бала өзі жинаған тиындардың сомасын есептейді. Кім көп ақша жинаған емес, кім сомасын дұрыс есептегені жеңімпаз атанады.

«Айырмашылығын табу»
Міндеті: Зейінділікті дамыту, ақша белгілерінің элементтерін (түсі, саны, суреті) тану.
Қажетті құралдар: Бір-біріне ұқсас, бірақ ұсақ айырмашылықтары бар екі банкноттың суреті (мысалы, бірінде нөмірі басқа, екіншісінде түсі сәл өзгеше немесе элементі жетіспейді).
Ойын барысы:
Балаға екі сурет көрсетіледі.
Бала белгіленген уақыт ішінде (30-60 секунд) екі купюраның арасындағы 5 немесе одан да көп айырмашылықты табуы тиіс.
Тәрбиеші бұл арқылы ақшаның қорғаныс белгілері мен дизайны туралы түсінік береді

«Банкомат»
Міндеті: Банк қызметі, ПИН-код, картамен жұмыс істеу мәдениетін қалыптастыру.
Қажетті құралдар: Картоннан жасалған банкомат макеті, ойыншық банк карталары, қағаз ақшалар.
Ойын барысы:
Рөлдік ойын: бірі — клиент, екіншісі — банк кеңесшісі.
Бала "банкоматқа" картасын салып, құпия кодын (4 сан) береді.
Ол өзіне қажетті соманы айтады немесе басады. "Банкомат" ішінде отырған бала (немесе тәрбиеші) сұралған соманы шығарып береді.
Маңызды ереже: Ақшаның картаға қайдан түсетіні (ата-ананың еңбегі, жалақы) туралы әңгіме жүргізіледі.

«Ақша жұмсауды үйренеміз»
Міндеті: Қажеттілік пен тілекті ажырату, бюджетті жоспарлауды үйрену.
Қажетті құралдар: Тауарлардың суреттері (нан, сүт, ойыншық, балмұздақ, дәрі, кітап) және олардың бағалары жазылған карточкалар.
Ойын барысы:
Балаға белгілі бір мөлшерде "жалақы" (ойыншық ақша) беріледі (мысалы, 1000 теңге).
Ол дүкенге барып, тауар таңдауы керек.
Шарт: Алдымен ең қажетті заттарды (тамақ, дәрі) сатып алуы тиіс. Егер ақшасы артса ғана ойыншық немесе тәтті алуға болады.
Соңында бала неліктен осы заттарды таңдағанын түсіндіріп береді.

Жыл мезгілдерін сипатта:
«Көктемге арнап бояу табайық» және «Ауа райын сипатта!» ойындары арқылы жүзеге асады. Балалар көктемгі өзгерістерді, күннің жылынуын және аспанның түсін сипаттайды

«Бұл қай кезде болады?» (үстеу)
Міндеті: Балалармен тәулік бөліктерін бекіту (таңертең,күндіз,кеш,түн)
Ойынның құрал-жабдықтары:Тәулік бөліктері суреті.

Ойынның мазмұны:Тәрбиеші балалармен бірге, тәулік неше бөліктен тұратынын,және тәулік бөліктерін атауды сұрайды.
Тәулік бөліктері бар суреттерді қарап,соған сәйкес келетін суреттерді тауып орналастырады.(таңертең,күндіз,кеш,түн).

Пайдалы-зиянды:
«Жақсы, жаман» ойынында қарастырылады. Мұнда табиғат құбылыстарының адамға және қоршаған ортаға тигізер пайдасы мен зияны талқыланады.

«Заттар әлеміне саяхат»
Міндеті: топ бөлмесіндегі көптеген әр – түрлі заттарға балалардың назарын аудару. Олардың нақты атаулары мен қасиеттерін балалар біледі ме, жоқ па соны тексеру. Балаларға түрлі жағдайларда және күнделікті өмірде оларды дұрыс пайдалануға дамыту.
Ойын ережесі: Үлкен саяхатшының нұсқауларын орындау. Заттарды көрсете білу және барлығын көрінетіндей, естілетіндей етіп атын атау. Заттардың ерекшелігі
жөнінде және оны қолдану ережесін айту. Қиналған кезде бір – біріне көмектесу.

«Сөзді есіңе сақта»
Дамытушы ойын: Балалардың сөздік қорын молайту, ойлау қабілетін дамыту.
Қажетті құралдар: Әр балаға 4 - 5-тен суреттер беріледі.
Ойынның шарты: Тәрбиеші өтілген жаңа сабаққа байланысты 5-6 сөз айтады, балалар айтылған сөздерді сол қалпында қайталап айтып шығулары керек. Сөздерді шатастырып алса, қолындағы суретті ойын бастаушы балаға береді. Кім қолындағы суретті көбірек сақтай алса, сол жеңімпаз болады.

Қанша? Нешінші?:
«Жиын» ойынында заттардың санын анықтау және топтарды салыстыру арқылы «қанша?» деген сұраққа жауап беру дағдылары қалыптасады.

Үлкен-кіші:
Циклограмманың осы аптасында «Үлкен – кішкентай» ойыны музыкалық бағытта (ән айтуда дауыс ырғағын реттеу) берілген. Дегенмен, математика негіздерінде заттарды салыстыру кезінде бұл ұғымдар қолданылады.

Бағдаршам не дейді:
Қауіпсіздік ережелеріне байланысты «Жақсы деген немене?» әңгімелесуінде көшедегі тәртіп пен қауіпсіздік шаралары (бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, бөтен машинаға отырмау) туралы айтылады.

«Ауа райын сипатта!» (Серуен кезінде)
Ережесі: Көктемгі ауа райының ерекшеліктерін сипаттайтын сөздерді (жылы, ашық, суық, құрғақ, желді, жаңбырлы, тұманды) қолдануды машықтандыру.

«Жақсы, жаман» (Серуен кезінде)
Ережесі: Табиғатта болып жатқан құбылыстардың (мысалы, желдің) жақсы және қарама-қайшы тұстарын көре білуге машықтандыру. Өлі және тірі табиғаттың байланысын түсіндіру.

«Көктемге арнап бояу табайық» (Серуен кезінде)
Ережесі: Жыл мезгілі туралы білімді тиянақтау. Өсімдіктер мен жануарлардың көктемде бояуы қанық болатынын түсіндіру және байланыстыра сөйлеуді дамыту.

Сюжеттік-рөлдік ойындардың ортақ ережесі («Дүкен», «Асхана», «Шаштараз»):
Барысы: Балалар рөлдерге бөлінеді (сатушы-алушы, аспаз-келуші, шаштараз-клиент).
Ереже: Сөйлесу барысында сыпайылық таныту («Сәлеметсіз бе?», «Рақмет», «Сау болыңыз»). Қаржылық сауаттылық бойынша «ақшамен» есептесуді, кезек күтуді үйренеді. Тәрбиеші ойынды сырттай бақылап, диалогтың дұрыс құрылуына бағыт береді.

Саусақ жаттығулары:

«Сәлем»
Сәлемдесем әрдайым (екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды)
Үйде және көшеде (екі қолдарын алға жаяды)
Тіпті «сәлем» - деймін мен («қанаттарын» екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады) Сәлемдесем әрдайым (екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды)
Үйде және көшеде (екі қолдарын алға жаяды)
Тіпті «сәлем» - деймін мен («қанаттарын» екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады)
Тауыққа көрші үйдегі (бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды)
Сәлемет пе, (екі қолды жоғары соза аспанды көрсетеді)
Шуақты күн көкте! (екі қолды жоғары көтере екі жанына кезек теңселеді)
Сәлемет пе, (екі қолды төмен түсіре, қол бастарын бір-бірінің үстіне қойып алдына ұстайды)
Нұрлы аспан көкпеңбек! (оң жаққа оң қолын жаяды)
Сәлемет пе, (сол жаққа сол қолын жаяды)
Самал жел желпіген» (оң қолдың сұқ саусағын алдына тік ұстай оңға, солға кезектестіре шайқайды)
Сәлемет пе, (бастарын шайқайды)
Кішкентай түбіртек!
Сәлем, таң жаңа атқан!
Сәлем, күн арайлы!
Сәлемге еріну!
БіздеәстеболмайдыҚане, қане кім келді? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын созады)
Біз, біз, біз! (екі қолдағы бас бармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады)
Апа, апа, бұл сіз бе? (екі қолының бас бармақтарының ұштарын созады)

Иә, иә, иә! (сұқ саусақтарының ұштарын соғады)
Әке, әке, бұл сіз бе? (екі қолдарының бас бармақтарының ұштарын соғады)
Иә, иә, иә! (ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады)
Ағатайым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады)
Иә, иә, иә! (аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады)
Қарындасым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады)
Иә, иә, иә! (кішкене саусақтардың ұштарын соғады)
Біздер тату жанұя (барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады)
Иә, иә, иә! (алақандарымен шапалақтайды)

«Мысық»
Мысық біздің саққұлақ
Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды)

«Қаз»
Қаз тоқтамай қанқылдайды
Жақындасаң шымшылдайды (білек тік, алақан түзу. Сұқ саусақ бас бармаққа тіреледі. Барлық саусақтар бір-біріне жабысып тұрады)

Музыкалық ойындар:

Көңілді – мұңды» ойыны

(музыкалық туындының ерекшелігін анықтау үшін)
Ойын материалы: Төрт үлкен карточка: көңілді құлыншақ, көңілді ойыншықтар (тиін немесе піл), мұңды ит, мұңды қоян. Осы кейіпкерлердің суреттері салынған бірнеше кішкентай карточкалар.
Ойын барысы: Музыкалық жетекші әртүрлі әуендерді орындайды Балалар әуенді тыңдайды да сәйкес карточканы көрсетеді.
Көңілді
Жылқы жағалауда жүр екен
Жасыл желек үстінде.
Ол басын шұлғып,
Қара жалың желпілдетіп,
Алтын жүгенін сылдырлатып
Сыңғыр, сыңғыр ете
Тағып алған қоңыраулары,
Жорғалап ол жүреді

Мұңды
Мұңды көңілсіз жануарлар,
Олар ауырып қалған шығар.
Қоянның аяғы ауырып тұр,
Тұнжырап мұңайып тұр.
Сондықтанда олар,
Иттің басы ауырып тұр

«Көңілді паровоз»

Ойын материалы: Қатты картоннан жасалынған паровоз және аңдар.
Ойын барысы: »Көңілді паровоз» әдістемелік үстелге балалар жаққа қаратылып қойылады. Музыкалық жетекші балаларға бос терезелерге назар аударта отырып, паровоз бен оның вагондарын қарап шығуды ұсынады.
Одан әрі қарай паровозға машинашы мен жолаушылар қажет болғандықтан, оның ұзақ жолға шыға алмай тұрғанын хабарлайды. Ал вагондағы орындарға кім отыратындығын анықтауға музыка көмектеседі. Музыка жетекшісі «Қорбаңбай аю» пьесасын тыңдауды және оның атауын еске түсіруді ұсынады. Балалар пьесаның атауын табады, сөйтіп «Аш қасқыр», «Айлакер түлкі», «Көңілді қояндар».

«Музыкадағы үш кит»

Ойын материалы: Қатты картоннан жасалынған үш кит.
Ойын барысы: Ойын музыкадағы «Үш кит» тақырыбы бойынша балалардың білімін бекіту үшін таныс материалдармен өткізіледі. Балалар үш шеңбер жасап тұрады, ортасында қолына «кит» ұстаған бала тұрады. «Марш» әуені ойнағанда кит – марш шеңберінде тұрған балалар марштайды. Ал «полька» әуені ойнағанда кит – биі, «Достық» әні ойнағанда кит – ән шеңберінде тұрған балалар әндетеді. Музыка жетекшісі музыкалық материалды өз қалауы мен тақырыпты бекіту қажеттілігіне байланысты таңдайды.

«Музыкалық үйшік»

Ойын материалы: Қатты картоннан жасалынған үйшік және сол әйнектердің көлеміне сәйкес әртүрлі муз аспаптардың суреттері.
Ойын барысы: Музыка жетекшісі балаларға үйшікті көрсетеді. Ол үйшіктің ішінде әртүрлі аспаптарда ойнайтын, көңілді музыканттардың тұратынын айтады. Егер мұқият тыңдасақ, олардың әрқайсысының қандай музыкалық аспаптарда ойнайтынын білетін боламыз. Музыка жетекшісі балаларға таныс әнді әртүрлі музыкалық аспаптарда ойнап айтып береді. Балаларға ол аспаптарды көрсетпеу керек. Тапсырма жүктелген бала, қандай инструмент екенін тауып карточкалардың арасынан сол инструменттің суретін алып үишіктің әйнегіне апарып жабыстырады.

«Өз аспабыңды тап»

Ойын материалы: Музыкалық аспаптардың суреттері бейнеленген түссіз карточкалар және түрлі түсті төртке бөлінген үш карта, және балаларға арналған муз аспаптар, ширма.

Ойын барысы: Ойынға бір жүргізуші, екі бала қажет. Жүргізуші ширманың артындағы аспаптардың жанына төртке бөлінген түсті картаны қояды, ал түссіз картаны ойнайтын балаларға таратып береді. Балаларға аспаптардың дауысын тағыда біррет тыңдатып, өлең айта бастайды солай ойын басталады. Жүргізуші суреттің бір бөлігін көтеріп сол аспапта ойнап мен қандай аспапта ойнадым деп сұрайды. Дұрыс жауап берген балаға түсті картаның бір бөлігін беріліп ол карта түссіз картаның үстіне қойылады. Ойын карта жабылғанша жалғаса береді.

«Музыкалық сағат»

Ойын материалы: Қатты картоннан істелінген сағат.
Ойын барысы: Музыкалық жетекші балаларға таныс әннің әуенін ойнайды және әуенді тыңдап болғаннан кейін балаларға қай әннің орындалғанын сағат тілімен көрсетуді ұсынады. «Жасыл шырша», «Биші болам өскенде», «Біз бақытты баламыз», «Домбыра сазы», «Аяз ата», «Жаңбыр» «Сылдырмақ». Әннің басын тыңдағаннан кейін бір бала шығады да тыңдалған әуенге сәйкес келетін картинаны сағаттың тілімен көрсетеді. Ойын сағаттағы суреттерді айналып келгенше жалғасады.

«Соқыр теке»

Ойын барысы: Балалар бір – бірінің қолынан ұстап шеңбер жасап тұрады, 3 – 4 бала шеңбердің сырт жағында тұрады.
Ортада «Соқыр теке»
Балалар шеңбермен айналып жүріп, әннің 1 – ші шумағын айтады. 2 – шумақты «Соқыр теке» айтады. 2 – шумақ басталғанда балалар бекіткен қолдарын жоғары көтереді, ал сыртта тұрған балалар ішке еніп, «Соқыр текеге» ұстатпаймыз деп жан жаққа жүгіреді. «Соқыр теке» біреуді ұстап алуға тырысады. Егер ұстап алса әннің 2 – ші шумағын айтады, ойын қайталанғанда ұсталған бала «Соқыр теке» болады. Егер ұстай алмаса «Соқыр теке» өзі болады.

Соқыр теке, бақ, бақ
Біз айтамыз тақпақ.
Мықты болсаң қанекей,
Бірімізді тап, тап.

«Балақан да алақан»

Балалар дөңгелене шеңбер жасап отырады. Музыка ойнаған кезде, балалар ән ырғағына ілесіп, қол соғып, өлең айтады. Алақандарын басқалардан бөлек, жаңылыс соққандар, не басқадай бір қылығымен ойын тәртібін бұзғандар «кінәлі бала» болып табылады. Оларды ортаға жеке шығарып, кінәсін ақтау үшін өлең, тақпақ айтқызып, билетеді.
Кел балалар, шапалақтап
Алақанды ұрайық.
Жаңылғанды ортаға ап,
Бір өнерін сұрайық.
Қ – сы
Ла – ла – ла – ла,

Балақан.
Ла – ла – ла – ла,
Алақан.

Айып тартсақ саспайық,
Қысылмайық қиналып.
Кел ойынды бастайық,
Келді достар жиналып.
Қ – сы
Ла – ла – ла – ла,
Балақан.
Ла – ла – ла – ла,
Алақан.

Бәрі қол шапалақтап, өлең қайырмасын айтып тұрып, кінәлі баланы бақылайды. Оны тапқан кезде, айыбына ән, би, немесе тақпақ сұрайды. Кінәлі бала айыбын өтеген соң, ойын одан әрі жалғасады.
Бәрі сол балаға бұрылып тұрып, былай дейді.
Соғылғанда алақан,
Жаңылдың сен, балақан.
Шаю үшін кінәңді,
Көрсет бір өнеріңді.

«Ән салған кім?»

Балалар шеңбер жасап жүріп әндетеді. Шет жақта, балаларға сыртын беріп отырған бала, ән салған баланың дауысын тануы керек. Отырған бала ән салған баланы дауысынан таныса, олар орын ауыстырады.
(тембрді айыру үшін арналған ойын)

Көп бала бар бөлмеде,
Бірі ғана ән салады.
Ал сырттағы
Кім екен деп тамсанады
Бір бала былай деп әндетеді.
Мен бақытты бөбекпін,
Таудай биік талабым,
Ән мен күйге зерекпін,
Бірден қағып аламын.

«Қос дабыл»

(Дыбыстың биіктігін айыру үшін арналған ойын)
Гүрілдей кеп қағылды,
Танып тұрмыз дабылды.
Там – та – ра – там. Там – та – ра – там.
Там – та – ра – там. Там – та – ра – там.
Шіңкілдей кеп қағылды,
Танып тұрмыз дабылды.
Ти – та – ра – ти. Ти – та – ра – ти.
Ти – та – ра – ти. Ти – та – ра – ти.
Балалар екі шеңбер жасап тұрады: сыртқы (Үлкен) және ішкі (Кіші.) Ойын басталғанша тәрбиеші өзінің қалауы бойынша үлкен немесе кіші дабылда ойнайды. Үлкен дабылда ойнағанда сыртқы шеңбердегі балалар айналып жүріп әндетеді, кіші дабылда ойнағанда ішкі шеңбердегі балалар айналып жүріп ән салады.

«Үлкен – кішкентай»
Міндеті: Балаларды ұзақ қысқа дыбыстарды білуге машықтандыру. Музыканың ритмін сезінуге баулу.
Ойынның барысы: Музыкалық жетекші балаларға әуенді тыңдатқызып, жолда кімнің келе жатқанын тыңдатқызып сол адамның жүрісін қолдарымен шапалақ ұру арқылы көрсетуді ұсынады.
Үлкен адамның жүрісі – ұзақ шапалақ.
Баланың жүрісі – қысқа шапалақ.

«До – ре – ми»
Міндеті: Балаларды музыкадағы бейнелерді, әнді тыңдау арқылы ажырата білуге машықтандыру. Тыңдау қабілеттерін арттыру.
Ойын барысы: Музыкалық жетекші әнді орындап береді және балалардан сол әнге байланысты суретті таңдап көрсетулерін өтінеді. Бала неге сол суретті таңдап алғанын, ол суретте ненің бейнеленгенін, әннің не туралы айтылып тұрғанын айтып береді.

«Теңіз»
Міндеті: Балалардың музыкалық есту, тыңдау, көру қабілеттерін дамыту.
Ойын барысы: Балаларға үнтаспадан теңіздің дыбы қосылған әуенді естірту. Әуенді тыңдап болғасын, балалар әуеннің мінез құлқын айтып өз ойларымен бөліседі. Музыка жетекшісі композитордың жазған әуеніндегі кездесетін әр – түрлі көңіл күйіне балалардың көңілін аударады. Әуенде толқын бірде ақырын, бірде қатты, бірде жәй естіледі, Содан соң музыка жетекшісі балалды картинкада көрсетілген теңіздің әр түрлі толқынымен таныстырады. Музыка жетекшісі балаларға музыканы қайтадан тыңдатқыза отырып, балалардан теңіздің әр – түрлі толқынын карточканың көмегімен көрсетуді сұрайды.

Тәжірибелер:

29.Көрінбейтін сия
Бұл тәжірибені өткізу үшін сізге керек: жарты лимон, мақта, сіріңке, су және қағаз беті. Лимон суын ыдысқа сығып аламыз, соншама су құямыз. Сіріңкені немесе тіс шұқығышты мақтамен орап лимон суы мен су қосылған ерітіндіге батырып қағазға осы сіріңке таяқпен жазамыз. «Сия» кепкенде қағазды үстел үсті шамының үстіне қыздырамыз. Сонда қағазда бағана көрінбеген жазулар көріне бастайды.

30.Лимон ауа шарын үрлейді
Тәжірибе өткізу үшін сізге керек: 1 шәй қасық ас содасы, лимон шырыны, 3 ас қасық сірке суы, ауа шары, изолента стақан және бөтелке, мұржа. Суды бөтелкеге құямыз және шай қасықпен ас содасын ерітеміз. Басқа ыдыста лимон шырынын және 3 ас қасық сірке суын араласытырып мұржа арқылы бөтелкеге құямыз. Тез шарды бөтелкенің аузына кигіземіз және изолентамен қысып байлаймыз. Ас содасы және лимон шырыны сірке суы араласықанда химикалық реакцияға түсіп газ бөлінеді және қысым жасап шарды үрлейді.

31. Шұқығыштардың ауытқуы
Шұқығыштарды суы бар ыдысқа күн сәулесі сияқты орналастырамыз. Суы бар ыдыстың ортасына қант түсіреміз. Сонда шұқығыштар ортаға қарай жылжи бастайды. Қантты алып тастаймыз және ыдыс жуатын затты бірнеше тамшы тамызамыз – тіс шұқығыштар «қашады». Не болып жатыр? Қант суды өзіне сіңіреді яғни тартады оған қозғалыс туғызады тіс шұқығыштар ортаға жылжиды. Ал сабын суға тарап су бөлшектеніп тарап сонда тіс шұқығыштар тарай бастайды. Балаңызға оған сиқыр көрсеткеніңізді түсіндіріңіз, ал бірақ та белгілі сиқырлар табиғи физикалық құбылыстардан

32. Құдыретті қабық
Тәжірибе өткізу үшін сізге керек: 4 жұмыртқаның жарты қабығы, қайшы, жіңішке жабыстырылған лента, бірнеше толық консерв бәнкелері.
Әр жарты жұмыртқа қабығының шетін жабыстырғыш лентамен ораймыз. Қайшымен қабықтың қисық артық жерлерін түзетіп қиямыз. Төрт қабықты күмбез жағымен үстіне қаратып төртбұрыштап қоямыз. Абайлаңыз енді үстіне бәнкелерді бірінің үстіне бірін қоямыз қабықтар жарылғанға дейін қоя береміз.
Бәнкенің қаншасын нәзік қабықтар көтере алды? Бәнкелердің сыртындағы көрсетілген салмақтар санын қосып қанша бәнке қойғаңызды анықтаңыз. Сиқыр ойдағыдай шыққанын анықтаңыз. Күштің құпиясы – күмбез тәрізді қабықта болып табылады.

34. Мұз үшін жем
Тәжірибе өткізу үшін сізге керек: жіп, мұз текшесі, стақан су, кішкене тұз.
Текше мұзды суға түсіреміз. Стақанның шеткі жағына жіпті қоямыз оның судың үстінде қалқып жүретін бір жақ шеті текше мұзда жатуы тиіс.
Мұзға кішкене тұз себеміз және 5-10минут тосамыз.
Жіптің бір жақ шетін ұстап текше мұзды стақаннан алып шығамыз. Мұздың беткі жағына түскен тұз жері кішкене ериді. 5-10минут ішінде тұз суда ериді, ал таза су мұздың жанындағы жіпке қатып қалады.

35. Суық су «қайнай» алады ма?
Тәжірибе өткізу үшін сізге керек: тығыз мұрын орамалы, стақан су және дәріханалық резеңке.
Мұрын орамалын сулап сығамыз. Стақанға суық су құямыз. Стақанды тығыз орамалмен жауып оған дәріханалық резеңкені тағамыз. Ормалдың ортасын бармақпен 2-3 см судың ішіне қарай басамыз. Қол жуғыш қабыршықтың алдында стақанды төңкереміз. Бір қолмен стақанды ұстаймыз ал басқа қолмен оның түбін соғамыз. Стақандағы су кішкене қозғалады («қайнайды»). Суланған орамал суды өткізбейді. Стақанды ұрған кезде онда вакуум пайда болып орамал арқылы суға ауа кіре бастайды. Міне осы ауа көпіргіштер судың қайнағаны сияқты болып көрінеді.

36. Пипетка – сабан талы
Тәжірибе өткізу үшін сізге керек: коктейл ішуге арналған сабан тал, 2 стақан. Екі стақанды бірінің жанына бірін қоямыз, біріншісін-сумен, екіншісін – бос. Сабан талды суға саламыз. Сабан тал үстіннен бас бармақпен жауып тұрып оны бос екінші стақанға апарамыз. Сабан талдың басын босатқанда –су бос стақанға ағып кетеді. Осылай бірнеше рет қайталасақ, онда біз стақандағы суды бос стақанға тасып толтырамыз. Осындай қызметпен сабан тал сіздің үйдегі дәріханалық сөмкеңіздегі пипетка сияқты жұмыс атқарады.

37. Сабан тал — флейт
Тәжірибе өткізу үшін сізге керек: коктейл үшін жалпақ сабан тал және қайшы. Сабан тал ұшы ұзындығы 15мм болатындай және оның шеттерін қайшымен қиямыз. Сабан талдың екінші жағынан үш бірдей (3) тесік тесеміз олардың ара қашықтығы бір-бірімен бірдей болады. Міне «флейт» енді пайда болды. Егер сабанды кішкене тіспен қыссақ онда «флейт» ойнай бастайды. Егер де флейттағы тесіктерді кезек –кезек бармақпен жапсақ онда дауыстар өзгере бастайды. Ал енді бір әнді ойнауға болады.

Ұлттық ойындар:

«Айгөлек»
Міндеті: Балаларды ұйымшылдыққа, батылдыққа баулу, ереже сақтауды машықтандыру.
Барысы: Балалар тең екі топқа бөлініп, бір-біріне қарама-қарсы қол ұстасып тұрады. Бірінші топ: «Айгөлек-ау, айгөлек, айдың жүзі дөңгелек. Темір шынжыр үзетін, бізден сізге кім керек?» – деп сұрайды. Екінші топ бір баланың атын атайды. Сол бала жүгіріп келіп, қарсы топтың ұстасып тұрған қолын үзіп өтуі керек. Үзіп өтсе, сол топтан бір баланы өз тобына алып кетеді, үзе алмаса, өзі сол топта қалады.

Соқыр теке
Ортамыздан біреуімізді сайлаймыз,
Орамалмен көзін байлаймыз.
Қалғанымыз оны түртіп қашамыз,
Тым қырағы, сақ боламыз аса біз.
Ұмтылады ол оң мен солына,
Тырысамыз түспеуге оның қолына.
Кім ұсталса, соның көзі байланар,
Ол ұстайтын бейғам бала қайда бар? -

деп, ойынға қатысушы балалар бытырап қашады. Ал, көзі байланған бала оларды ұстап алуға тырысады. Қашып жүрген балалар арасында алақандарын соғып, дыбыс беріп қояды. Ойында ұсталған бала - ойынды одан әрі жүргізеді.

Жүзік жасырмақ
Балалар екі-екіден білектерінен айқастыра ұстап кілем үстіне немесе орындықта отырады. Алдымен ойынды тәрбиеші жүргізеді.
Алақанды беттестіріп, қуыстап,
Отырыңдар құр ауаны уыстап.
Бір, екі рет, кідіріп те қалған боп,
Бір жүзікті тегіс шығам салған боп.
Сездірмейді берік болса сырға кім,
Уысында бір құпия тұрғанын.
Бақыла да өзіңше түс-түсінен,
«Жүзікті бер», - деп сұра бір кісіден.
Тауып алсаң, сездірген жан айыпты,
Таппай қалсаң, жазасын ал лайықты, -
деп, қолындағы тоқпақпен жерді ұра отырып: *«Шық сақинам ортаға, шық!»*- деп қайта-қайта қайталайды. Осы кезде жүзік салынған бала көршісінің білегінен суырылып шығуы керек. Шыға алмай қалса, ойын ретінде балалардың бұйрығы бойынша ән айтады, би билейді, тақпақ айтып береді, ал көршісінен айырылып қалған бала да сол сияқты айыбын өтейді. Ойынды ары қарай балалар жүргізеді.

«Аударыспақ» (балаларға арналған нұсқасы)
Міндеті: Балалардың күш-қуатын, төзімділігін және тепе-теңдік сақтау қабілетін арттыру.
Барысы: Екі бала ортаға шығады (балабақшада бұл ойын көбіне жерде отырып немесе «ат» болып ойнаған құрдастарының үстінде отырып ойналады). Олар бір-бірінің қолынан ұстап, тартысу арқылы қарсыласын орнынан қозғалтуы немесе белгіленген шеңберден шығаруы керек. Тек қолмен тартуға рұқсат етіледі, итеруге болмайды.

«Ақ сүйек»
Міндеті: Тез жүгіруге, тапқырлыққа, қараңғыда немесе шөп арасында затты таба білуге баулу.
Барысы: Бастаушы «ақ сүйекті» (ақ түсті затты) алысқа лақтырады. Балалар оны іздеуге кіріседі. Кім бірінші тапса, ол басқаларға көрсетпей, белгіленген мәреге (сөреге) жеткізуі тиіс. Басқалары оны қуып жетіп, сүйекті тартып алуға тырысады. Мәреге сүйекті жеткізген бала жеңімпаз атанады.

«Бәйге»
Ережесі: Балалар «шабандоздар» болып бөлінеді. Ойын алаңында мәре (старт) және сөре (финиш) сызықтары белгіленеді.
Барысы: Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар атпен шапқандай кейіп танытып (тізені жоғары көтеріп немесе ойыншық аттармен), белгіленген қашықтықты бірінші болып жүгіріп өтуі тиіс. Ереже бойынша бірін-бірі итеруге немесе жолдан шығып кетуге болмайды.

«Теңге ілу»

Ережесі: Жерге бірнеше «теңгелер» (тастар немесе қағаздар) арақашықтықпен қойылады.
Барысы: Бала «атпен» шауып келе жатып, еңкейіп жердегі теңгелерді тоқтамай жинап алуы керек. Кім аттан «құламай» (тепе-теңдік сақтап) және тоқтамай көп теңге жинаса, сол жеңімпаз болады

«Көкпар» (Балабақша нұсқасы)
Ережесі: Балалар екі топқа бөлінеді. Ортада «серке» ретінде жұмсақ ойыншық немесе доп қойылады.
Барысы: Әр топтың ойыншылары ортадағы затты іліп алып, өз тобының қазанына (немесе шеңберіне) жеткізуі керек. Қарсылас топ оны тартып алуға тырысады. Ойын барысында тек қолмен жұмыс істеу және ептілік қажет.

««Бес асық»
І кезең: "Бірлік" (Жинау)
Бала бес асықты жерге шашады. Ішіндегі біреуін "хан" (бас асық) ретінде қолына алады.
1. "Ханды" жоғары лақтырады.
2. Ол асық қайтып түскенше, жердегі бір асықты алып үлгеруі керек.
3. Осылайша 4 асықты бір-бірлеп жинайды.

ІІ кезең: "Қос-қостан"
Бұл кезеңде бала асықтарды екі-екіден жинап үйренеді.
Жоғары лақтырылған асық жерге түскенше, жерден екі асықты бірге іліп алуы тиіс.
ІІІ кезең: "Сарт-сұрт" (Асық соғыстыру)
Бұл баланың ептілігін арттырады:
Қолындағы асықты жоғары лақтырып, ол қайтып түскенше жердегі асықты қолына алып, лақтырылған асықты қайта қағып алады. Осы кезде асықтар бір-біріне соғылып, "сарт" еткен дыбыс шығуы керек.
3. Ойын ережесі (Неге болмайды?)
5-6 жастағы балаларға мынадай қарапайым шектеулер қойылады:
Сыңар" болмасын: Жердегі асықты алғанда, қасындағы басқа асықтарға қол тиіп кетпеуі керек.
Түсіріп алма: Лақтырылған асықты жерге түсіріп алса, кезек келесі балаға беріледі.
Қолды алма: Асықты алып жатқанда қолды жерден ерте көтеріп кетпеу керек.

«Сақина тастау»
Міндеті: Шапшаңдыққа, байқампаздыққа баулу.
Ережесі: Ойыншылар шеңбер құрып отырады немесе тұрады, қолдарын алға созып, алақандарын біріктіреді. Бастаушы сақинаны (немесе тиынды) алақанына жасырып, әр ойыншының қолының арасынан жүріп өтеді. Ол білдіртпей бір ойыншының қолына сақинаны тастап кетеді. Содан соң: «Сақинам, сақинам, шық!» — дейді. Сақинасы бар бала тез жүгіріп шығуы керек, ал қасындағылар оны ұстап қалуға тырысады.

«Асық ойыны» (Ханталапай)
Ережесі: Ортаға көп асық шашылады. Асықтардың ішіндегі ерекше боялған «Хан» асығын табу керек.
Барысы: Тәрбиеші «Ханталапай!» деп айтқанда, балалар ортадағы асықтарды тез жинап алуы тиіс. Кімнің қолына «Хан» асығы түссе, сол жеңімпаз атанады. Сондай-ақ, асықты бүге, шіге, тәйке, алшы деп атап, дұрыс қоюды үйренеді.

Ойын ережесі бойынша төрт-бес үміткерден қатысады. Ойын үшін он асық таңдап алынады. Он бірінші асық өзгелерден ерекшеленіп тұруы қажет. Оның түсі не қызыл, не көк болуы болуы шарт.
Бір-бірден асық үйірусудің қорытындысы бойынша ойыншылар кезектерін бөліседі. Бұдан соң алғашқы ойыншы қос уыстай ұстаған бар асықты ортаға үйіруі керек. Қалған ойыншылар аңдысын аңдап өзге асықтардан ерекшеленген «ханға» қадалады. Себебі, хан алшы түссе, барлығы тарпа бас салып, ортадағы асықтарды, ханталапай жасауы тиіс. Хан кімнің қолында кетсе, ойын шарты бойынша келесі үйірі кезегі соған беріледі. Сондай-ақ хан мен бірге қолына ілінген асықтардың санына қарай ұпай жазылады.
Хан алшы түспеген жағдайда үйірген ойыншы шашылған асықтардың бүгі мен бүгін, шігі мен шігін, алшысымен-алшысын тәйкесімен мен тәйкесін бір-біріне соғып, кенейлер бір-біріне тимей қалғанша ұпай жинайды. Көздеген асығы үшінші бір асыққа тиіп кетсе, немесе бөгде асықты қозғап қалса да, ойынның бұзылғаны. Онда кезек келесі ойыншыға беріледі. Осы ретпен әр ойыншы жинаған асығының санына қарай ұпай жинайды.
Межелі ұпай санын (100-50 немесе 80-40) ойын жүргізуші алдын ала белгілейді. Межеге бұрын жеткен ойыншы жеңімпаз болып саналады.
Ойын шартында асықтарды бір-біріне тигізу кезінде қолмен сүйретіп апаруға, орыннан қозғап түзетуге болмайды. Ойынның соңына дейін ханға бірде-бір асық тимеуі керек. Себебі ол – хан.

«Тақия тастамақ»
Ойын ережесі:
Балалар шеңбер жасап отырады. Бір бала қолына тақия алып, ән айтып немесе жай жүріп балалардың артынан айналады. Ол білдіртпей бір баланың артына тақияны тастайды. Тақия артында қалған бала оны байқаса, орнынан тұрып, тақия тастаған баланы қуып жетуі керек. Егер қуып жетсе, ойыншы ауысады, жетпесе – өзі тақия тастайды. Ойын шапшаңдық пен байқампаздықты дамытады